

DIARI CATALA

POLITICH Y LITERARI

ANY III.

BARCELONA.—DIUMENJE 16 DE JANER DE 1881.

521

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ: FERNANDO, 32, 1.er—SUCURSAL EN GRACIA.—DEVANT DEL TEATRO, DEPÓSIT DE MÁQUINAS DE CUSIR.

PREUS DE SUSCRIPCION.—Barcelona, un mes 5 rals. | Fora, un trimestre, 20 | Extranger, (unió postal) trimestre 40.

SANTS DEL DIA.—S. Pau primer hermitá y S. Mauro ab..—QUARANTA HORAS.—San Jaume.

Espectacles.

PUBLICHS.

TEATRO PRINCIPAL.—Companyia de opereta cómica italiana.—Funcions per avuy diumenge.—Per la tarde: la aplaudida opereta cómica en 3 actes del Mestre Lecoq, *Il Pompon*.—Octava representació de lo gran ball de espectacle mímich fantástich en 1 acte y 3 quadros titulat *Clorinda*.—Per la nit: la opereta cómica en 4 actes del Mestre Plauquette, *Le Campane de Corneville* y lo ball *Clorinda*.—Entrada 1 pesseta.—A las 8.

Nota.—Dilluns estreno de la parodia cómica en 3 actes *Il Piccolo Faust*.

GRAN TEATRO DEL LICEO.—Avuy 16.—23 d'abono.—Torn impar.—Funcions per avuy diumenge.—Per la tarde á las 3: á 2 rals. *Las hijas sin madre*.—Ball.—Per la nit l'òpera *Mignon*.—A las 8, á 6 rs., quint pis, 4 rals.

TEATRO DEL CIRCO.—Avuy diumenge tarde y nit.—Per quinta y sesta vegada *El potosi submarino* y últims concerts per lo celebrat maniflautista Alves da Silva.

Entrada: Tarde 1 ral y mitj.—Nit 2 rals.

TEATRO ROMEA.—Funcions per avuy diumenge.—Tarde: la comedia catalana en 3 actes *Donas!* y la pessa *Cura de moro*.—Per la nit lo drama en 5 actes *Una virtud aragonesa* y la bonica pessa *Como se empieza*.—Entrada 2 rals.

Se despatxa en contaduria.

Dilluns pròxim á benefici de donya Concha Pallaró, la comedia catalana en 3 actes *Senyora y Majora* y l'apropos en 1 acte *Los tres toms*.

Se despatxa en contaduria.

Acabant avuy diumenge la primera sèrie de abono de dias de festa per la tarde, s'obre un de nou de 24 funcions ab las mateixas condicions del anterior.

Los senyors abonats que desitjan continuar ab lo seu se servirán passar á contaduria durant los entreactes per renovarlo.

Lo dimars.—Teatro Català.—19.ª representació de la renombrada comedia en 3 actes *Lo dir de la gent*.

Se despatxa en contaduria.

TEATRO DEL ODEON.—Funció per avuy diumenge.—Tarde: á las 3.—Entrada 10 quartos.—Lo grandios drama en 7 actes, *Ricardo d'Arllington ó El hijo del verdugo de Londres* y 33.ª representació de la xistosissima pessa *El sargento rompe y rasga*.

Per la nit la mateixa funció.

BON RETIRO.—Per avuy diumenge á la tarde.—A 1 ral y mitj.—Estreno de la obra de magia *El espíritu del mar*.

TEATRO ESPANYOL.—Funcions per avuy.—Per la tarde á las 3: á 10 quartos.—Lo reputat drama *La plegaria de los naufragos* y la pessa *Fuera*.—Per la nit última representació del renombrat drama *La patizamba y Companyia*.

Se despatxa en contaduria.

TEATRO DE NOVEDATS.—Funcions per avuy diumenge.—Sarsuela.—Tarde: per última vegada, la popular sarsuela en 3 actes *La Marseillesa*.—Per la nit: darrera representació de la renombrada sarsuela en 3 actes *El salto del paisiego*.

CIRCO EQUESTRE BARCELONES.—Plassa de Catalunya. Betlem situat en lo local que ocupa 'l cafè Nou.—Entrada 1 ral desde las 2 de la tarde fins las 11 de la nit.

Hi há la adoració dels sants Reys deguts al celebrat escultor Talarnt.

CIRCO EQUESTRE BARCELONES.—Plassa de Catalunya.—Menageria Oriental.—Esposició Zoològica.—Fieras, micos, cabras y gossos sabis.—Gran rebaixa de preus.—Funció per avuy á las 8 de la nit.—Palcos sens entrada 24 rs.—Gran rebaixa de preus.—Assientos fixos ab entrada 3 rs.—Entrada general, 2 rs.—Noys menors de 10 anys 1 ral.

Avuy: tarde y nit grans y estraordinaries funcions.

SKATIN RING en lo teatro del Bon Retiro.—De 2 á 5 y de 8 11 sessió de patins.—Entrada 2 rals.

PARTICULARS.

TIRSO DE MOLINA, TEATRO DEL OLIMPO.—A las 8.—Lo aplaudit drama en 3 actes y en vers del senyor Cavestany, *El esclavo de su culpa, y la xistosa pessa Lo que's veu y lo que no's veu*.

SALÓ BARCELONES, Càrme, 38.—Avuy á dos quarts de quatre de la tarde, ball.—A dos quarts de nou de la nit tindrà lloch en lo citat Saló un ball de societat.—Lo local estarà ricament alfombrat.

Un bitlet de caballer, 4 rs.

Reclams.

Las oficinas del **CENTRO D'ANUNCIS**, 5, Fernando VII y Arolas, 5, s' han trasladat al entressuelo de la mateixa casa.

LA EMPERATRIZ

3 Escudellers Blanxs 3

MONTE-PIO CATALA DE QUINTAS.

Los joves qu'han de ser quintats aviat trovaràn ventatxes positivas ingresant en la Associació general del Monte-pio.

Lo benefici pera los que surtin soldats, es lo repart que 's fá als mateixos de las cantants dels que quedan lliures. Si aquest any la quinta no fos de mes de cinquanta mil homes, los socis podrian esperar doblar lo capital, com aixis ha resultat proporcionalment en las dues liquidacions anteriors.

Lo Monte-pio ampará á sos associats durant 's quatre anys de servey, donànlos hi lo seu capital y beneficis si algun dia son demanats á suprir l' anterior número que 's hagués exceptuat.

Cuida també de treure las llicencias y procura fer quan sia necessari, á fi d' evitar á las familiars tota classe de gastos y molestias.

Com prova de la confiança que inspira 'l Monte-pio y de las ventatxes que proporciona, podem dir que aquest any han vingut ja á inscriures molts de aquells qu'en los dos anteriors tingueren algun fill ó germà associat.—Lo Director, Joseph Suaso.

GRAN Y VARIAT ASSORTIT

DE EBANISTERIA Y SILLERIA

DE

COMAS Y SABATER,

carrer dels Archs, 8, botiga, entrada per las plazas Nova y Santa Agna.

GRAN FABRICA CATALANA de Joseph Tutau, de banos parayguas y sombrillas per major y menor.—Se telan y arreglan.—Rambla de Sant Josep, número 30, devant de la Virreina.

HERPES

dar que 'l Ròp antiherpètic de Dulcamara compost del Dr. Casasa, es l' únic que 'ls cura radicalment, sens que donguin senyal d' haber existit.—Vejis lo prospecte.—Únic deposit.—Gran Farmacia del doctor Casasa, plassa de la Constitució, cantonada al carrer de Jaume I.

GRAN JOYERIA Y PLATERIA

DE

JOSEPH L. GUIMET.

Pasatje del Rellotje, 3, botiga

Gran y variat sortit de joyas d' última novetat, tan del país com del estranger; continuada varietat en modas, bon gust y á preus sumament relluhits.

RELOTJES

Sens com. petencia per lo bons y baratos: desde 2 duros; de plata garantits per 5 anys desde 5 duros; de or desde 13.

Graus novetats en leontinas. Especialitat en tota classe de PETACAS, BOCUILLAS Y MISTERIAS Ultimes novetats en tota classe de objectes pera serveis de taules. Guberts inalterable desde 2 rals parell.—BASAR PARISIEN, 35, Rambla del Centro, 35, al costat del Passatje de 'n Bacardi.

AVIS

ALS SENYORS propietaris.

Baratura en los papers pintats pera decorar habitacions, y gust en la colocació per Joseph Ventura.

Totas las personas que desitjin fer emparar, trobarán un gran y variat assortit desde 'l preu de 2 rals pessa endavant.—Se reben encarrechs pera portar los mostruaris á domicili, Sant Pau, 32, botiga.

LA UNIVERSAL

GRAN bas ar de sas treria, robes

fetas y á mida; carrer Nou, núm. 10, botiga.

Grandiós y variat assortit de trajos d' última novetat, confeccionats ab l' esmero que teja acreditat dit establiment.—Trajo complert de 6 1/2 duros fins á 15.—Local y gèneros del país y extranjers separat pera la mida.—preu fixo.—Carrer Nou de la Rambla, núm. 10, botiga.

ANTIGA TINTORERIA DEL CENTRO

Carrer de la Llibreteria, 13.

En aquesta acreditada casa 's renta la roba de caballer sens descosirla, deixantla com nova. Especialitat en vestits de seda y mocadors de crespo.

No equivocarse. Llibreteria 13.

VENEREO

Sa curació es prompta radical y segura, sense mercuri copaiava ni altres preparacions perjudicials, per medi del AIXEROP ANTI-VENEREO DEL DR. CASASA.—Gonorreas, llagas, tumors, dolors estrenyiments; 'l venereo, en fi, en totes las seves formes, per crònic que siga, se cura prompte y bé ab aqueix inimitable Aixerop, exclusivament vegetal.—Vejis lo prospecte.—Dirigirse al Dr. CASASA en sa GRAN FARMACIA plassa de la Constitució, cantonada al carrer de Jaume I.

50 TAPINERIA 50

LA LUCIA
Fàbrica de cotillas

GUICHES

Lo mellor especifich pera destruirlos rapidament, es lo Lombricido Formiguera, premiat en varias exposicions nacionals y estranjerias. Es sumament agradable, fa tenir gana, regenera y forteix a las criaturas.

Deposit Central, Dr. Foruera, carrer de Fernando VII, 7.—Barcelona.

Secció d' economia DOMÈSTICA.

PREUS corrents á la menuda dels articles de consum domèstich, en los mercats de Barcelona en lo dia d' ahir.

Carns, despullas y tocino, sense variació.

Pescaterias.—*Mercat del demati.*—Molt poch assortit de menas de peix, sols hi havia llus que 's venia á 5 rals la terna, llubarro y llagosta á pesseta, mòllaras á 30 quartos, molls á 26, surell á 20, rexada á 16, com també 'l rap y 'l pop á 10.

Mercat de la tarda.—Assortiment com lo demati y regint poch mes ó menos los mateixos preus.

Secció de Noticias BARCELONA

CONGRES CATALÁ DE JURISCONSULTS SESSIÓ D' AHIR, DIA 15.

Va obrirse á l' hora anunciada, baix la presidencia de lo president don Melcior Ferrer.

Llegida l' acta de la anterior va seguir la discussió sobre l' article quart de la proposició pendenta.

Continuant en l' us de la paraula lo senyor Cadafalch, va fer variadas observacions sobre 'ls treballs de la Secció jurídica de la Comissió organisadora, y va acabar protestant contra la acusació embossada de separatisme que 'l senyor Orriols havia dirigit á la majoria.

Va usar de la paraula per rectificar lo senyor Orriols, y tot volent atenuar la alusió, va agravarla encara, de manera que 'l President degué cridar-lo al órde, y li exigi que retirés unes paraulas que havia pronunciat, ó sigui «que entre la majoria hi havia llops disfressats d' anyells, que la portaban cap á Cartagena pel camí del Paraninfo.» Lo senyor Orriols degué retirar les tals paraulas.

Si 'l senyor Orriols se proposaba formar un centro per ser ell l' amo del «Congrés», va acreditarse de ben poca habilitat. Si en canbi 's proposaba guanyar l' apoyo oficial per sa candidatura de diputat per Manresa, no pot saberse encara lo que succeirà.

Lo senyor Cadafalch rectificá en dues paraulas, y va posarse l' article á votació.

Alguns delegats de la minoria, agafantse d' un article dels tres aprobats del Reglament per ella format, van empenyar-se en que la votació fos secreta. En va la minoria demaná que fos nominal, com procedia, no tractantse de persones; on va lo senyor Bertran va alsarse á manifestar que la petició de la minoria podria interpretarse fins com á denigrant pe 'l Congrés y per la majoria, puig que 's tractava de manifestar opinions científicas; en va los va dir que giraban contra d' ells mateixos la acusació infundada que havien fet á la majoria de falta de franquesa. Lo senyor Melcior Ferrer va decidir que la votació fos secreta.

Per aquest medi, va resultar aprobat l' article per 61 vots contra 35.

Va llegirse luego l' article darrer de la proposició que 's discutia, y va esser aprobat en votació ordinaria.

Al posar la presidència á discussió la proposició de fondo, presa en consideració al esser aprobat l' article quart de la reglamentaria, la minoria va intentar presentar una proposició de «no hi ha lloch á deliberar.» Al negar-se á acceptarla la presidència—que ocupava allavors lo senyor Borrell, per haver-se retirat lo senyor Ferrer—va promoures un tumulto.

No cal dir qui 'n fou l' autor. L' incident va acabar habent la presidència de retirar la paraula al senyor Sol. Tiremhi un vel, pero no per l' estil d' aquell *teixit ab fibras del cor*, ab que lo senyor Orriols volia tapar la estatua de Catalunya.

Deixantse la discussió de la proposició de fondo per la sessió pròxima, va llegirsen una presentada desde 'l primer dia, en que 's demana que 'l «Congrés» nombrí President d' honor al senyor Durà y Bas, representant de Catalunya en la Comissió de codificació. Lo senyor Sol va promoure un altre incident tristíssim, després del qual va procedir-se á la votació de la proposició.

Cinquanta nou si contra vuit no van aprovarla.

Al ser lo senyor Durà y Bas proclamat President d' honor, va resonar una salva general d' aplausos.

A dos quarts de vuit va alsarse la sessió.

Podém dir donchs que la tal sessió vár ser trascendent. Aprobada la proposició reglamentaria, s' entrará en la discussió de la de fondo de demà dilluns.

Lo general Pavia y la «Gaviota.»—Dias arrera se passejava lo general Pavia pe 'l Moll nou, quan veié en la mar una falúa que li semblá de la capitania del port. En aquesta intel·ligència feu senya als tripulants perque fessin proa cap á terra y atraquessin. Aquells que conequeren la persona que 's feya la senyal, s' apressuraren á cumplir sos desitxos; mes, al arribar á terra lo general se manifestà contrariat al veure que la falúa, en lloch de ser la de la capitania del port, era la *Gaviota* perteneixent al club de regatas d' aquest nom, compost de joves distingits de Barcelona.

La tripulació va rebre del general les mes complertes escusas, lo qual no sigue obstant que aquest fos invitat á embarcarse y dirigir-se al lloch ahont tingués per convenient. L' autoritat militar acceptà l' invitació y demanà que 'l portessin á la capitania del port. Aixis ho feren los sòcis de la *Gaviota*, y durant la curta travessia se donaren a coneixre al passatger, esplicantli al mateix temps los detalls de la societat á que perteneixen.

Com á digne fi de lo que acabém d' explicar, los sòcis de la *Gaviota* varen rebre avans d' ahir una atenta esquela convitant á esmorsar per avuy á las once del matí, en la capitania general, al patró y marineria de la falúa d' aquell nom.

Reunió aproveitada.—Un número bastant crescut de oficials fusters se reuniren lo dijous y tractaren d' organizar un centro d' instrucció y recreatiu, en lo qual s' hi donguin conferències pràctiques del ofici y cursos de dibuix lineal. Los reunits varen sortir satisfets de la unió y bons desitxos manifestats per tots, confiant puguer realisar aviat la ideya projectada.

Efecte del descuit.—Durant tot lo dia d' ahir lo carrer de Ludovico-Pio estigué invadit de vehículs per causa del mal estat del pis, puig se 'ls ensorriban las rodas ó los animals no podian donar un

Impossible sembla que en una població de l' importància de Barcelona, encara hi ha

fin carrers, que perteneixen al cas de la ciutat antiga y estigant sense empedrar, com ha estat i que motiva eixas línies, ab tot y fer mes de tres anys que ja està obert y edificat.

Ja no hi ha serenata. — Per últim ha resultat cert que lo Gobernador Civil s'ha negat a donar lo permis perque la banda d'artilleria dongui la projectada serenata á la minoria de nostre Ajuntament, ja que, segons lo seu criteri, tenint això caràcter d'oposició a la majoria, podria ser motiu d'algún desordre.

Sentim que la primera autoritat civil hagi sentat lo precedent de no autorizar una cosa tan inofensiva com hauria sigut una serenata á la minoria de nostres *Firallers*, y ho sentim, mes que per altre cosa, perque banyantse aquesta negativa en lo temor de que s'produeixin desordres, cada dia 'ns trovarém en cases pares-uts per qualsevol motiu.

Pero si bé 'ns sab gran que 'l Gobernador hagi aplicat aquest criteri, no 'ns passa lo mateix quan considerem la cosa baix lo punt de vista de le que en realitat representa, perque, en nostre concepte, tan mereixedora de serenatas es la minoria com la majoria, puig ben considerat, ni uns ni altres fan lo que deuríau per representar degudament á la ciutat y administrar ab acert sos interessos (los de la ciutat, s' entén).

Los uns pe 'ls seus actes, los altres per sa debilitat en combatirlos, y finalment, tots plegats pe 'ls arreglos que fan en sessions secretas de qüestions que haurian de tenir tota la publicitat possible, nos obligan á mirar ab la mes completa indiferència á tots los *Firallers* que, á pesar nostre, se desenvuhen per pertornos al terme de tota feliçitat.

Obras catalanas en Sabadell. — Ab molt èxit s'ha representat en aquella ciutat la sarsuela d' espectacle *Los set pecats capitales* ab decoracions pintadas expressament. Segons 'ns ha dit lo dissapte proxim se posarà en escena en lo mateix punt la popular sarsuela de màgica de 'ls senyors Campmany, Molas y Mauent *Lo retolje de Montseny*, que tant bonas entrades ha dat sempre al teatre del Tivoli.

Aquestes obres son representades per una escollida companyia de sarsuela dirigida en la part musical per lo compositor don Enrich Martí, en la que hi figurant entre altres las Sras. Quintana y Colomé y los senyors Riudevets, Roca Giménez y Puig. Aquest últim com a tenor cómic y director d' escena.

Bona funció. — De tal pot esser classificada lo que anuncia la empresa del Liceo pera la tarde de avuy, formantla la comèdia en 5 actes, *Las hijas sin madre*, en la que se hi fa applaudir la Sra. Mena, y lo ball *El genio de la gruta* en la que tants picaments de mans alcancaren la Sra. Nardini y 'l Sr. Muñoz.

Demà dilluns, á benefici del senyor Tatau se posarà en escena la última producció de Echegaray titulada *La muerte en los labios*.

Festa en Badalona. — Demà dilluns celebraran los carreteras la de Sant Antoni Abad. Part de la festa serà la representació de las sarsuelas *La voz pública* y *Catalina*, per la companyia que diregeix lo senyor Prats; y dos balls que ballarà la coreogràfica del Gran teatre del Liceo.

¿Qué s'ha de fer? — Ahir finia 'l plazo per anar á recollir sense recàrrec les cédulas personals, y, com saben nostres lectores, podian anar á buscarse en las *Tenencias d' Alcaldía*. Are bé: ahir sabem qu' al demà v' anar algú á una *Tenencia* ab tal objecte y v' trobar molta gent que s'esperava pero ningú que despatxés las cédulas: v' tornarhi á la tarda y tampoc despatxaven. A l'última hora varen dirli que en la *Tenencia* de Casa la Ciutat despatxaban cédulas de tots los districtes; pero ja era tart

y, com molts altres, v' quedarse sense cédulas. *Que s'ha de fer* en vista d' aquet galimatías? Nos sembla que val la pena de dar uns cuants díus mes de temps ja que, com habem dit, molts si no tenen la cédula á horas d' ars, no es per culpa seva.

Per falta de sol. — A causa dels díus plujosos qu' ha fet aquesta setmana, nos ha sigut impossible obtenir lo cliché del fígeri de Modas, que teniam destinat per avuy. Aixis es, que, contra lo acostumat, sole publicarem en la citada secció la revista setmanal de modas.

Queixa. — Varios alumnos de la Universitat se 'ns han queixat de que al moment d' haver plogut no s' arregli algun pasadís desde 'l carrer de Pelayo á la Universitat ó com aixis mateix de la plassa á dit edifici, puig que 're es completament intransitable.

Sobre la llum elèctrica. — Lo dijous al vespre tingué lloc en Sabadell un suces de verdadera importància. En la fàbrica de filats y teixits de lana propia de don Miquel Buxeda s' inaugura la illuminació general ab la llum elèctrica per mèdi d' una màquina del sistema Gramme millorada notablement per los senyors Dalmau y fills, óptics d' aquesta ciutat. La sala de filats feya temps que estava illuminada elèctricament, mes no s' havia pogut conseguirlo ab la de teixits á causa de que 'l sostre no tenia les condicions aproposit per la reverberació y per exigir lo treball que 's practica allí una illuminació dividida y sense sombras.

Los senyors Dalmau y fills lograren l' objecte ab aplauso de tots los concurrents á la inauguració que eran en gran número, y rebieren les mes entusiastas felicitacions de tots.

Lo fabricant senyor Buxeda manifestà que havia fet l' experiment de que ab la llum elèctrica economisaba un 40 per cent sobre 'l gas, á mes de obtenir una claretat mes viva y útil pera 'l treball.

La Campana de Corneville. — La popular opereta francesa *L's Cloches de Corneville*, qu' obtingué un número fabulós de representacions en Paris y qu' ha sigut traduïda á diversos idiomas, va ser avans d' ahir nit ben interpretada per la companyia italiana Bergonzoni, qu' actua en lo teatre Principal.

Tots los actors van ser aplaudits, emportantsen la millor part, ab justicia, lo senyor Fabris, que desempenyá ab conciència lo paper de majordom, lo que li valgué esser cridat á las taules després de l' escena final del tercer acte.

Festa major. — La festa major de la vila de Llansà tan concorreguda de ampolletesos, se celebrarà durant los díus 22, 23 y 24 del present mes. Se fan grans preparacions per obsequiar als forasters.

Pérdua casual. — Segons diu algun colega, un vehí del poble de Rubí ha perdut un decim del billet número 31.391 de la Loteria Nacional premiat ab la cantitat de 50.000 pesetas, y precisament ha notat la Pérdua quant altres veïns que hi interesaven anaren á reclamarli la part que 'ls tocaba. Los interessats no s' han donat per satisfechos ab las explicacions del depositari de l'decim y han acudit al Jutjat en demanda de sos crèdits respectius.

Aussili maritim. — Lo salutxo *Santo Cristo*, que avans d' ahir á la tarda estava navegant sense direcció fixa prop de la desembocadura del Llobregat y ab algunes averias á bordo, sigue aussiliat per l' es campavias *Dos Hermanas*, l' qual lo remolcà fins á dintre 'l port.

Innovacions. — Ha sigut ben rebuda la innovació que ha fet la junta directiva de la societat lírica-dramàtica *Latorre*, rega-

lant á sos abonats en las funciones que dona en lo teatre Romea, un periódich recreatiu per l' estil dels que reparteix la societat *Julián Romea*.

Eu lo primer número, repartit en la funció d'ahir, anuncia dita societat la celebració de dos grans balls de màscaras pera 'ls díus 8 y 15 de Febrer, en los quals se verificarán los grans certàmens artístichs que tanta acceptació tingueren los anys anteriors, organitzats enguany ab alguna innovació.

Datos del Hospital del Sagrat Cor. — Estadística de 'ls treballs fets en l' Hospital de Ntra. Sra. del Sagrat Cor de Jesús, durant los mesos d' Octubre, Novembre y Deseembre de 1880. — Malalts assistits en la consulta general pública, à càrrec dels doctors Bach, Cots y Masó: 628, dels quals 353 corresponen a las enfermetats internas, y 383 que pertanyen a las de cirurgia.

Durant lo propi temps, han tingut lloc 43 operacions, las quals han sigut practicadas per los doctors Osto, Cardenal, Pagès, Bach, Cots y Masó; sens que de cap d' elles tingui que lamentarse ni un sol èxit desgraciat.

Hematuria del bestiá boví. — Hem rebut uns apuntes monogràfichs deguts al veterinari de Ripoll, don Nicolau Peix que tractan de aquesta enfermetat tal com se presenta en lo bestiá boví en las provincias de Barcelona y Girona.

Creyem aquesta monografia, escrita ab gran coneixement científich, molt útil per totes las personas que tinguin que traficar ab bestiá.

Observacions sanitaries de aquesta ciutat. — Segons la «Encyclopédia médica-farmacéutica» las malalties que mes han predominat durant la setmana passada son las laringitis en sas diverses manifestacions, pulmonias ab complicació d' reumatisme los catarros gástrichs é infantinals han disminuit, notanse alguna que altra erisipela. Las febres gástricas y tifoideas han disminuït, no aixis las eruptivas, puig que se ha notat algun cas de xarampió.

Los reumatismes, las afeccions del cor, las apoplegias y las afeccions agudas del aparato respiratori, son las malalties que han causat mes morts.

Demografia. — Des de lo dia 2 de Janer al 8 del mateix han nascut en aquesta ciutat 55 varons y 59 femellas llegitims, 1 varó y 0 femellas naturals.

Total; nascuts 115, morts 150; lo que dona una diferencia en menos de 35 individuos.

Estadística demogràfica de Gracia. — En la veïna vila de Gracia han ocorregut durant lo quart trimestre de 1880 ó siga desde lo dia 4 de Octubre de 1880 al 2 de Janer de 1881, 252 naixements distribuïts en 125 varons y 127 femellas tots llegitims.

Durant lo mateix temps han mort 237 individuos, lo que dona una diferencia en mes de 15.

Venda de carn. — Contestant á la gacetilla que insertarem dijous referent á la venda de desperdicis de carn á 10,9, y 8 quartos tersa, insertém en lo lloc correspondient de aquest número un comunicat del senyor Guanús que dona satisfactori es explicacions referents á la carn que ell ven á 10 cuartos en sa taula. Quedan per consegüent en peu lo que diguerem menos lo qu' es refereix á dit senyor.

Comptes de la Comissió de Murcia. — La Comissió de la premsa y estudians que anà á Murcia, se reunirà dimecres 19 del actual en lo Foment de la Producció Espanyola per rendir comptes á la mesa. Los comptes de la Comissió de espectacles se trovarán de manifest en casa lo tresorer de dita comissió don Agustí Urgeles de Tovar, carrer del Hostal del Sol, 11,

1.er, desde, 9 del matí á la 1 de la tarde y 'ls de la Comissió de la premsa y estudiants en la llibreria del senyor Lopez, Rambla del Mitx 20 llibreria, totes las horas que estiga oberta la botiga al objecte que puga examinarlos tot hom que vulga.

Nou folleto.—Está pròxim á veure la llum pública en llibre-folleto, degut á la ploma del jove metje d' aquesta ciutat don Pere Manaut Taberner, titulat *Higiene del Ciudadano*. Esperem ab ansia fullejarlo, per donarne compte á nostres lectors.

Societat protectora de animals y de plantas.—Aqueixa Corporació, en sa última sessió, entre altres acorts, va aprobar lo celebrar Conferencies dominicals proteccionistas, á si de propagar sos nobles fins; ademés va acordar lo dirigir-se als Directors de las Escoles de Parvuls, perque entre sos alumnos se formessin Societats protectoras ó infantils y aquella á fi d' any, premiaria los treballs d' aqueixas, segons sian ells.

Digne es de aplauso lo treball infatigable d' aqueixa Societat, que procura posar á Barcelona en lo nivell de cultura que 's mereix.

Ateneo Barcelonés.—Demà dijuns á las 8 y mitxa de la nit, la secció de literatura, historia y antigüetats del Ateneo Barcelonés celebrarà sessió ordinaria, en la quèdò soci don August Suarez de Figueroa, consumirà un torn sobre lo tema que 's discuteix.

Lo palco número 13 de platea del Liceo.—Alguns concurrents á las primeras filas del teatro del Liceo s' han acostat á la nostra Redacció, demanannos que fem constar als senyors que ocupan lo palco número 13 de la platea de dit teatro, que están cada dia incomodant als que ocupan las filas del devant, ab l' aire que prové de la porta que acostuman á deixarsela oberta.

La gent d' órdre.—Lo nostre collega *La Publicidad*, al donar compte de las sesions del Congrés de Jurisconsults, se queixa de la actitud que pren lo públich, fent manifestacions d' agrado ó desagrado á lo que diulen los delegats. Pero *La Publicidad* deuria enterarse primerament de qui comensa 'ls aplausos á la minoría y las mostres de desagrado á la majoría, y una vegada enterat sabria que 'l qui 'ls comensa es un redactor seu que allá, pe 'la i y 74, fent coro ab l' Estat major d' en Saballs, fanifestaba grans desitjos de que 'ls facciosos penetrassen en Puigcerdà y degollessin á cuants liberals s' hi defensaban. Deuria per lo tant, advertir á dit redactor que no esbalotés; deuria comensar donant llissons á 'ns els de casa.

Eleccions.—Divendres al vespre tingué lloc la junta general pera reelecció de cárrechs de l' «Associació d' Excursions Catalana», resultant elegits don Anton Elias de Molins conservador del museo, don Isidro Martí Turró bibliotecari, don Joan Brú San-clement secretari.

En la mateixa junta s' acordà enviar una exposició á las Corts demandant la conservació del dret català.

Desgracia.—La senyora que ahir diguerem s' habia trencat la cama en lo carrer de la Dagueria es la senyora del conegut artista senyor Benavent.

Sentim la desgracia del pintor català.

Desesperat.—Sens dupte debia estar molt desesperat ahir un jove de 16 anys dependent d' una botiga del carrer de Sant Ramon; puig habentlo deixat sol los amos, al tornarhi lo van trovar ab una corda lligada al sostre y ab lo llas fet á punt de penjarse. Enterats del cas los municipals se 'l emportaren cap á la Arcaldia.

Un enemich de la llum.—En la escaleta de la casa número 8 del carrer de Escudellers, debia entrarhi ahir un enemich de la llum, puig s' hi trová á faltar un fanal valorat en 48 pessetas.

Barallas.—Per qüestions de veïnat se barallaren dues donas en lo barri de Hostafrancs resultant l' una ferida per l' altra de un cop de puny al front. Sigué aussiliada per lo metje de la Arcaldia

Aussiliada.—En la casa de socorro del primer districte se prestaren ahir los auxilis corresponents á una dona vella que al caure en lo carrer del Rech, tingué la desgracia de fracturarse la cama esquerra.

CATALUNYA.

Vilanova y Geltrú 14.—A conseqüencia del temporal que feya ahir, volcà mar endins una llanxa pescadora tripulada per dos homes, los quals foren recollits de l' aigua per un' altra barca y portats en terra. La llanxa volcada sigué recullida mes tard en la platxa dels frares.

—Per lo pròxim carnaval se tracta de organizar una cabalgata pera recullir fondos per la nova Casa de Amparo, qual utilitat se reconeix de dia en dia.

Reus 14.—Ahir á las deu del dematí se veïtca ab tota pompa l' enterrat del brigadier don Francisco Subirà conegut vulgarment per lo *Rosset de Reus*. Assistiren al acte variis autoritats, oficials de exèrcit y molts dels veterans de la guerra dels set anys, ostentant la medalla commemorativa de la acció de Morell y Vilallonga. La banda del regiment de Guadalajara aumentaba la solemnitat del acte tocant marxes fúnebres durant lo curs y al ser lo corteix fora del portal del Rosari se feu la descarga de ordenansa per fersas, del batalló que manaba lo comandant senyor Sandoval.

La mort del senyor Subirà ha sigut generalment sentida.

MOVIMENT CIENTIFICH Y ARTISTICH.

El porvenir de la Industria.—Lo periódich de ciencias, industria, agricultura y comers, que ab lo titul de *El Porvenir de la Industria*, publica lo reputat ingenier industrial don Magí Lladós y Rius, ha repartit en son últim numero correspondiente al 14 de Janer una preciosa cubierta pera 'l tomo sisé, ab l' indice de las matèrias contingudas en lo mateix, la qual es un regalo pe 'ls suscriptors. Dit periódich se fa cada dia mes digne del favor que 'l públich li dispensa.

Altra revista industrial.—S' ha publicat lo número 3 de la *Gaceta de la Industria*, dirigida per don Ventura Serra.

Obra ilustrada.—Ho es sens dubte la que ab lo titul de *Los animales pintados por sí mismos* publica la coneuguda casa editorial de don Celesti Verdaguer y de la qual s' ha repartit fins lo quadern 38.

Obra de mecánica.—S' ha publicat lo quadern 69 del *Catecisme dels maquinistas navals y terrestres* á cárrech de don Santiago Barrera y Bodet.

La escala alcohólica y la Cuestión Lanera.—Ab aquest titul, hem rebut una memoria relativa als meetings lliure-cambistas tinguts en Novembre de 1880 en Madrid y Bradford, deguda á la ploma de don Joseph Ferrer y Vidal.

Per falta d' espay, no 'ns ocuparem avuy d' aquesta memoria, pero ho farem á la primera ocasió.

Obra d' utilitat.—Formant un to-

met de 112 páginas bastant ben impres en la imprempa de don Joan Roca y Bros, lo senyor don Pau Isidoro Planas ha publicat un «Manual complet del sistema métrich decimal», que 's ven en totes las llibreries al preu d' una pesseta. Es innegable que la obra de que 'ns ocupém es de gran utilitat en las actuals circumstancies, próxims com estém á regirnos en totes las operacions mercantils per lo sistema decimal, y fins en las compras y vendas en petita escala; per lo tant no es dé estranyar que recomaném aquesta obreta als nostres lectors, ja que sa forma sencilla la posa al alcans de totes las inteligencias.

La Roja.—Hem rebut lo segon número del setmanari *La Roja* que conté treballs literaris en prosa y vers bastante recomanables.

Nou periódich mèdic.—Ab lo titul de *Gaceta médica catalana* ha començat á veurer la llum pública en aquesta ciutat una nova revista mèlica quincenal il-lustrada, baix la direcció dels doctors Mendez, Bonet y Formiguera y ab la colaboració de notabilitats mèdicas nacionals y estrangeras.

Està imprès ab esmero y consta de unas 30 páginas ab quart lo que junt ab los bons propòsits que segons se desprend de la lectura de son article animan á la redacció, nos fa creure que serà ben acceptat per sa classe.

Setmanari familiar pintoresch.—Se ha publicat de aquesta important revista de viatges, medas, historietas etcétera, lo número 86; com los anteriors està adornat ab bons grabats sent degna de menció lo de la primera página que representa «la dona de Vizcaya».

—Totes las obras y periódichs citats en aquesta secció poden obtenirse ab la major facilitat dirigitse á Teixidó y Parera, 6, Pi, 6, Barcelona.

Secció de Fondo.

MES ESPLICACIONS.

Romput lo glas de ma repugnancia á ocuparme de ma persona, vaig á afegir algunas esplicacions á las publicadas en lo número d' avans d' ahir.

Los que s' entretenen y 's donan tanta molestia per desenterrar escrits meus d' altres épocas; los que 's creuen haber fet un gran descubriment al trobar un article literari que porta ma firma, y del qual volen treure conseqüencias jurídicas; los que tant s' afanyan per posarme en contradicció, no coneixen tal vegada molts dels meus escrits, puig que ordinariament no 'ls he firmat mai ab lo meu nom, sino ab pseudonyms. Yo só d' aquells que creuen que en un treball lo que interessa son las ideas, no la firma, y aixó junt á la repugnancia que 'm causa sempre lo que 'l públich s' occupi de mi, es lo motiu de ma conducta.

Pero com deya avans d' ahir, ara crech que las esplicacions son convenientes á la causa que defenso, y las dono complertas.

Alguns dels meus adversaris m' acusan de ser catalanista d' última hora; los altres de ser inconseqüent. Vaig donchs á ressussitar alguns párrafos de tretze ó catorze anys enrera, ab los quals demostraré als uns, que quan ells no pensaven encara en fer versos jo era ja catalanista, y als altres, que avuy penso

exactament de la mateixa manera que tretze ó catorze anys enrera, ó sigui molt avans del 68.

En aquella fetxa van publicarse en un tom las pessas dramàtiques populars del meu bon amich en Frederich Soler (Pitarra), y aixis l'autor com l'editor van demanarme en pròlech. Yo vaig oferirme á ferlo ab la condició de no posarhi ma firma, que no tenia allavoras cap autoritat, y acceptada la condició, vaig escriurel y va publicarse al devant de l'obra. Aqueix pròlech, com obra d'un jove que acababa de sortir de las aulas, es una mica massa inflat y rimbombant, y conté tal vegada algunas pretensions filosòficas é històriques que avuy no firmaria; pero en la part catalanista diu casualment lo mateix, exactament lo mateix que diria avuy. Per demostrarho vaig á transcriure los párrafos en que directament m'ocupaba de catalanism, guardant la mateixa ortografia que vaig emplear en aquella època. Diuhen aixis:

• Passem á demostrar que la literatura catalana no sols té rahó de ser, sinó que sa restauració y la creació d'un teatro català era molt convenient per no dir necessaria. Si la literatura, com à bella art, satisfa les necessitats d'una de las facultats de la nostra ànima, de la facultat de sentir; si la forma dramàtica en particular es la mes viva per expressar grans sentiments y comunicarlos; si lo terror dramàtic y la representació de las grans lluitas del cor humà tòrnau variolis los ànimos dels espectadors; si 'l recort poètic dels fets gloriosos dels grans homens y de las institucions que foren, aviva lo sagrat amor á la patria; si la literatura en general y lo teatro en particular poden influir fins en la millora de las costums, educant los sentiments, pressisa es la existencia de la una y convenient lo altre. Pero la literatura, pera cumplir son objecte, te que acomodar-se á las circumstancies actuals del poble á qui vol fer sentir; y per so cada poble que te aspiracions, sentiments, ideas, historia y modo de ser propi, te que tenir literatura propia. Catalunya es un d'aquests pobles, y per lo tant necessita literatura catalana. No li basta la literatura espanyola, porque com aquesta de fet es castellana, (no podent ser altra cosa baix pena de no ser res), no es ni pot ser verdadera expresió dels sentiments, aspiracions y modo de ser de Catalunya, enterament propis y diferents dels de Castella, per quant tot lo que contribueix á donar caràcter y fisonomia á un poble es distint en los dos païssos. Las lleys, mares y fillas á un temps de las costums, son tan distintas, que 'l dret castellà ni supletori es del català. La contractació, llas pressiós ab que la civilisació lliga als homens, es per lley y per costum molt different. La familia catalana no se sembla de res á la castellana; lo casament y la mort, los dos successos mes importants en ella, son regits per lleys y costums quasi oposadas. En Catalunya la lley deixa quasi llibre al testador que per costum fa hereu, y en Castella lo té completament lligat. Las lleys catalanas permeten en los casaments los heretaments, y las castellanas portan las societats de ganancials, comensant ja aixis la familia baix un peu molt different. Los fets històrichs que poden produhir entusiasme son distints en los dos païssos, que estaban encara separats durant sas èpocas glòriosas, per lo que devant de don Alfons lo Sabi, tenim á Berenguer lo Vell, devant de Guzman, á Joan Blancas, devant de Sant Fernando á Jaume primer, devant de Pelayo á Wifredo, devant dels Comuners un Fivaller y un Consell de Cent, tenint nosaltres, de mes á mes, fets com la anada á Grecia y las conquestas y expedicions marítimes á terras llunyanas. Lo terreno es molt distint, puig Catalunya es tota boscos y montanyas,

y Castella tota plans y prats, sent aquesta fertíl y productiva, y necessitant aquella pena produhir, ser afemada ab la suor de sos fills.

Fins perque no 'ns faltés res, en los últims temps y dant nosaltres un desarollo portentós á la industria, nos habem separat de interessos; de manera que mentres los consumidors de Madrid cridan pe 'l libre cambi, los productors catalans demanan protecció en lo necessari.

Ja sabem que 's treurá com argument lo cristo gros de la autonomía y de otras paülassas per l'estil; ja sabem que 's voldrá tancar los ulls y no creurer que la unitat de Espanya dependeix no de la igualtat, sino de l' armonia, puig los pobles de que aquesta nació 's forma, si bé son germans, no son bessons; fins sabem que's diria que la unitat aquesta está assegurada, quan en compte de fer indianas y crear ateneos y societats econòmicas, siguem toreros ó empleats y fem plassas de toros; nosaltres no farem cas de tot aixó y seguirérem lo nostre camí, puig som massa espanyols per fer lo contrari. ¡Ay de Espanya lo dia en que una de sas provincias logrés dominar á las altres! Si Espanya vol ser gran, grans deuenen ser los pobles que la componen, y per consegüent Catalunya; y pera serho tenen que conservar sa fisonomia propia á que deuenen sa grandesa, puig la fisonomia y caràcter quan son fills de causas com las que habem indicat, sols los pert un poble, ó ja per las modificacions graduals y progressivas que introduheix lo transcurso dels sigles, ó ja embrutintse; y ja del poble que s'embruteix, puig com si lo embrutiment no fos encara prou càstich, ve ab ell lo despotisme pera conservarlo y ferlo creixer!

Al final del pròlech hi ha lo següent párrafo:

Ab lo dit habem cumplert lo nostre propòsit. Si 'ns habem equivocat, nos quedará lo consol de habernos induhit á error un motiu sant, lo amor que tenim á la nostra terra.

Aquests párrafos diuhen eloquientemente que cartorze anys enrera no sols era catalanista, sino que ho era ja baix lo punt de vista del progrés y de la millora de Catalunya. Era amich del catalanism popular que miraba endavant; no del oficial que miraba endarrera. Allavoras los Jochs florals tenian tendencias separatistas, y nosaltres no sols no eran Adjunts dels Jochs florals, sino que procurabam per tots los medis desautorizar sas tendencias. Per nosaltres, lo catalanism estaba en lo naixent teatro, en las societats corals, en la poesia expansiva, en las aspiracions generosas. Si allavoras s' hagues celebrat un Congrés Catalanista, hauriam dit en ell lo mateix, exactament lo mateix que vam dir fa pochs mesos.

¿Que queda donchs als que m'acusen d'inconsequencia, als que regiran papers vells per buscar escrits meus en los que volen veurehi contradicció? No 'ls queda res mes que 'l sentiment de no poder dir lo que jo dich en lletres de motlló; lo sentiment de veure la diferencia que en quan á consecuencia va d'ells á mi. Molts dels que avuy son anticatalanistas, formaban ab mi allavoras part del grupo avansat y popular del catalanism. Cap dels que avuy son possibilistas, ó cosa per l'estil, pot presentar documents de son possibilisme, ó de lo que sigui, de fetxa tant atrassada. Molts dels que pregonan que so catalanista d'última hora, y 'm crehen fora del gremi dels versificadors que omplen avuy las gacetillas dels diaris amichs,

ho pregonan y ho creuen perque allavoras no sabian tant sols que hi hagués qui s'ocupaba en sério del Renaixement de Catalunya.

Y prou per avuy. Si 'ls que tant cridan segueixen en lo camí que han emprès, —y ho crech convenient,— donarà tal vegada mes datus, puig que, com deya avans d'ahir, estich en terreno ferm y puch parlar á la catalana.

V. ALMIRALL.

RECORDS.

Avuy se conmemoran dos fets tristes. Fa set anys, los carrers del poble vehí de Sarriá van omplirse de sanch, derramada per mans fràtridas. Fa sis anys que Mataró va atravessar també un dia de dol.

Los que en Sarriá lluytaren, eran paisans que defensaban la legalitat allavoras existenta. Los que moriren en Mataró defensaban los progressos d'avuy contra las forses del absolutisme. La legalitat va ser vensuda en Sarriá per la forsa dels mateixos que defensors de la legalitat se deyan; los progressos d'avuy van quedar triunfant en Mataró, puig que sos defensors dongueren una llissó tant dura com merescuda als sectaris d'una idea ja morta y desacreditada.

No volém saber qui eran ni 'ls combatents de Sarriá, ni 'ls defensors de Mataró. Vensuts ó vencedors son dignes de la ser honrats per sos conciudants.

¡Un recort, donchs, á las víctimas de Sarriá y de Mataró! ¡Un aplauso als que conmemoran sos actes!

Fa molts anys, á la mateixa fetxa, una comissió entusiasta convida al públic á trasladarse al cementiri de Sarriá per dipositar coronas en las tombas dels que allí van caure en 1874.

Aquest any, la invitació es per las 2 de la tarde d'avuy. La comitiva se reunirà en lo carrer de Santa Teresa, en Sarriá, y 's dirigirà en professió cívica al cementiri.

La manifestació es purament popular, sens que hi prengui part cap element oficial.

A Mataró també s'fará una manifestació cívica, presidida per lo M. Ilustre Ajuntament. Al efecte s'ha publicat la següent alocució:

MATARONINS.

La Comissió que suscriu, elegida al objecte de organizar y fomentar la manifestació que presidirà lo M. Iltre. Ajuntament, lo pròxim diumenge 16 del actual, pera honrar la memòria dels que, en defensa de nostra estimada ciutat, sucumbir en los días 13 de Maig de 1873 y 10 de Janer de 1875, y dels que moriren en la darrera guerra civil defensant las preciadas conquistas del régime representatiu, os convoca pera reunirvos a las 9 del matí del espressat dia en la plassa de Cuba.

Que Mataró vegi que alenta viu entre sos fills l'esperit d'aquelles víctimas y que 's mostren agrahits als que dongueren sa vida per lo bé comú.

Mataró 14 de Janer de 1881.—Maurici Roca.—Pere Valls Baqués.—Joan Gualba.—Pere Massó.—Francisco Fontanals.—Joseph Roca Pineda.—Joaquim Viada.—Joan Roura.—Diego Arenas.—Anton Clavell,

Lo DIARI CATALÀ s' associa de tot cor á las manifestacions que en favor de la legalitat y del progrés tindrán lloc ayunt en Sarriá y en Mataró.

CLARIS Y SON TEMPS.

Lo desarrollo que va prenent la literatura catalana está en rahò directa dels entorpiments que se li oposan y dels obstacles ab que té de lluitar. Lo signo característich de tot renaixement es una protesta contra 'ls procediments empleats ab un poble. que 's recorda de lo que fou y que procura desferse de tot lo que l' oprimeix. Catalunya ab sa brillant historia, ab sos fets memorables, ab sos personatges y ab lo lloc que ocupaba entre 'ls pobles de la Europa, debia per necessitat un dia ó altre comparar lo que es ab lo que fou, y de aquella comparació 'n debia neixe 'l desilj de tornar á ocupar son antich lloc entre las provincias de la Península y posarse al devant de totes ellas.

Y lo primer que feu va ser cultivar sa llengua, conmemorar aquells fets que poden omplirla d' orgull, estudiar la seva organisiació y donar á coneixre aquelles individualitats que mes transcendencia han tingut en lo seu destino. A n' això tendeix la obra que aném á analisar. En ella hi trobarán los nostres lectors la relació del alsament de Catalunya 'l sigle XVII; en ella hi veurán las causas que obligaren á totes las classes de Catalunya á empunyar las armas contra un govern obcecado y despótich y en ella hi trobarán descrit lo carácter del qui en certa manera sintetisa aquell moviment, en Pau Claris.

Lo senyor Coroleu, un dels nostres mes distingits publicistas, comensá 'l seu estudi fentnos una petita explicació del carácter general que en la historia presenta 'l sigle XVII, en que 'ls reys lograron aufegar los pochs restos de llibertat de que disfrutaban determinadas comarcas y en que implantaren 'l absolutisme polítich mes degradant, convertint als pobles en un remat de bestiá, *mútum et turpe pecus*. Pero, avants de sobreposarse á la nació, debian sostenir una lluita ab una província en la que 's comensaba per alsar un altar á la llibertat. Los catalans, que tenian gran amor á sos reys, lo tenian encara major á sos drets, á sa llibertat; y debent escullir entre aquells y aquests, preferiren los segons. Aquesta lluita comensa en lo capitul segon de la obra, en la que hi trébem un retrato acabat y perfet d' en Pau Claris. Escoltem al senyor Coroleu, qui parlant d' aquest diu lo següent: «Fou un gran carácter, go es, un home »d' aquells que á Fransa 'n diuhens *tots* »d' una pessa, porque ni 'ls acents de la »seducció poden tentarlos, ni la ventada »de la adversitat esporuguirlos, l' home »ferm en sos propòsits y perseverant en »lo camí de la virtut, á qui Horaci re »tratá ab escultórica grandiositat dihen »que res lo conmou, ni las iras d' un po »ble que vol lo mal, ni 'l esguart ame »nassador del tirá, ni 'l vent dels mars »ora i joso, ni la destra fulminant de Jú »piter, porque son cor es tant sencer, »que si 'l mon s' enderrocas lo feriran »sus ruinas sens alterar sa serenitat in

»vencible.» Descripció tant acabada nos diu ja lo que d' ell podia esperar Catalunya, si algun dia necessitaba de son talent. Y per desgracia no 's feu esperar aqueix dia.

Desde l' any 1624 la nostra província s' trobaba á mercé de turbas indisciplinadas, que ni respectabam la inviolabilitat del domicili, ni 'l sagrat dret de propietat, ni las lleys del nostre país, ni 'ls cabells blanxs de la vellesa, ni 'l cándit somris de las criatures, ni las iglesias, ni 'ls ministres d' una religió que professaban lo rey y sos ministres, turbas en una paraula que tractaban als nostres pobles com á país conquistat. Moltas vegadas s' habia acudit á Felip IV per castigar tant grans excessos; pero la Cort s' habia mostrat sorda á las excitacions de Catalunya.

En Pau Claris, diputat eclesiástich pe 'l capitul de la Seu d' Urgel, era 'l president de la Generalitat en lo trieni de 1638 al 41. Al obrirse las sessions de la Junta de Brasses á 16 Setembre del any 40, llegi son president lo discurs d' obertura, ressenyant una serie de fets, portats á cap per la soldadesca de Felip IV, qual barbarie horrorisa. Los robos, violacions é incendis comesos en lo nostre país son dignes dels esbirros del Comte-Duch d' Olivares. Lluny la Cort de castigar als criminals, donaba órdres pera pendre á en Pau Claris y al diputat militar don Francesch de Tamarit; lluny de donar satisfacció, aumentaba las injusticias.

Una situació tal no podia sostenir-se. La paciencia dels catalans acabá ab una assonada en que la autoritat del virrey aná per terra, retornant la llibertat á Tamarit, Vergós y Serra, presos per órdres del procònsul Olivares. Se repetiren los tumultos en la diada de Corpus, en la que tant los concellers com los diputats feren grans esforços pera impedir desordres y evitar catàstrofes; lo que no fou possible per la terquedad del Comte de Santa Coloma que morí en las hortas de Sant Bertran. Las cartas que en Claris escribia y 'ls passos que feya donar en la Cort foren inútils. Aquest patrici, veyent que no quedaba altre remey pera fer justicia que empunyar las armas, se prepará donant órdres per tot, buscant aliansas y fent tots los preparatius necessaris. Desde aquell moment no pensá sino en Catalunya; deslligada per complet de tota relació ab lo govern de Madrid, s' uní ab França preparantse per resistir la invasió castellana.

Pera demostrar que la guerra era popular en Catalunya, copia 'l senyor Coroleu alguns impresos que circularen allavoras profusament dels que nosaltres sols ne copiarém dos. L' un d' ells diu:

El conde duque. De la casa en que naci
La crueldad heredé;
Nunca tuve ley ni fé
Y ansi mi gusto cumplí.

L' altre diu lo següent:

Diuse que es lo Comte-Duch... un ruch,
Y la real majestat... un fat.
Y lo seu protonotari... un sectari.

¿Pus nous apar gran desvari
Subjectar als Cathalans

Un ruch, un fat y un sectari?

Termina la obra del senyor Coroleu ab la mort d' en Pau Claris, no sens fer constar avants, contra lo dit per en Ba

laguer, que 's proclamá la República com á govern de Catalunya.

La obra del senyor Coroleu, escrita ab gran claritat d' estil, correcció de frase y método en la relació, es digna de ser coneguda per tots los amants de Catalunya y entusiastas de sus glories. Es un nou floró afegit als molts que té ja adquirits lo senyor Coroleu; es un nou homenatje rendit á la nostra província.

P. SACASES.

Propaganda electoral.—Tots los que ahir van sentir lo discurs pronunciat per lo senyor Orriols en lo Congrés de Jurisconsults, conveneu en que va semblar lo programa electoral d' un aspirant á la Diputació á Corts per Manresa, qual districte está vacant per mort del senyor Reig.

Y va semblar lo que dihem perque lo senyor Orriols, fins agafant la cosa pe'ls cabells, va voler dir al Congrés que es proteccionista, ab lo qual no sembla si no que vulgui fer la competència al candidat constitucional, (?) don Camilo Fabra.

¿Qué hi dián á n' això los senyors Manté y companyia, que tant van esforçar-se en fer sortir al senyor Orriols delegat pe 'l Congrés de Jurisconsults? Verdaderament es xocant que 'l senyor Orriols aprofiti un lloc que deu als constitucionals, per fer la competència á son candidat per Manresa.

LA TRACCIÓ PER VAPOR EN LOS TRANVIAS.

Tenim á la vista lo dictamen emés per l' ingenier de l' Ajuntament de Sant Gervasi de Cassolas, don Anton Sans, sobre la tracció mecànica per forsa de vapor que tracta d' establir la Companyia General de Tranvías per lo servei de sus líneas, y com tot allò que, en nostre concepte, es en realitat una millora, venim repetint constantment que 'ns ha de tenir sempre á son costat, no podém ménos que aplaudir de veras l' esperit d' aquest dictamen complertament favorable al establiment de dita tracció.

Comensa lo senyor Sans per parlar en general dels diversos sistemes mecànichs empleats en la major part de las ciutats grans y populoses, y fá notar la ventatja que avuy porta sobre las altres, la tracció per forsa de vapor que es la que s' emplea en major escala per l' interior de las ciutats y millors resultats dona. Coloca en primer terme lo sistema de la casa Brown de Winterthur (Suissa), y 's mostra favorable al que dita casa ha construït expressament per la Companyia general de Tranvías, quals ventatjas posa de relleu en alguns párrafos del seu dictamen. Es una d' aquestas lo haber obtingut major adherència ab la via—cesa indispensable per remontar las fortes rampas que hi ha en la mateixa—aumentant d' un modo considerable lo pes total de la màquina y distribuïntlo sobre sis rodas en lloc de las quatre que tenen los tres tipos ja coneiguts de dita casa; y com de l' adició d' un tercer joch de rodas n' ha resultat un augment en las dimensions de la locomotora, aquest s' ha profitat en benefici de la caldera

que s'ha fet de major capacitat y ha permés reduhir sa pressió á 12 atmòsferas en lloc de las 15 á que deuen treballar ordinariameni las fins avuy empleadas. L'inconvenient que oposaba á las petitas curvas la major base de sustentació donada á la máquina, ha sigut solventat per l'ingenier de la casa constructora, dotant á las mateixas d'un mecanisme especial destinat á que 'ls eixes de las rodas pugui prendre la posició d'altres tants radis de las curvas per que passan, moltas de las quals son sols de 12 y 13 metres.

Després de las consideracions que precedeixen, passa lo senyor Sans á indicar las condicions que deu reunir una máquina de tranvia per reputarse bona, y senyala, entre altres, la de que 'l fum, lo vapor y 'l foc siguen invisibles, que pugui arrencar y parar ab facilitat, que porti aparatos salva-vidas, y que las vàlvulas de seguritat, nivells, manòmetres y frenos siguen dobles. En aquest punt, hem de fer notar que veyém ab gust que s'hagi posat de relleu aquesta última condició, porque si bé 's troba complerta en la major part de las máquines locomotoras, no sucsuheix lo mateix en las d'altres classes, ja que algunas casas constructoras tendeixen á disminuir lo número d'aparatos indicadors y de seguritat en las petitas calderas, sent així que son aquellas las que, per regla general, més ho necessitan.

Al estudiar detingudament las condicions que deu reunir la locomotora, l'autor del dictámen, fà constar que 'l tipò sotmès al seu exàmen es lo que millor respon á totas elles, y procura probarlo per medi d'una porció de datos y arguments que aduheix al efecte, extenentse en consideracions de que no podem feros càrrec per temor d'allargar massa aquestas ràtillas. Sols farèm notar, de pas, que al ocuparse lo senyor Sans del aparato salva-vidas, emiteix l'opinió de que l'envolvent cilíndrica que rodeja la máquina, disti sols tres centímetros del carril y sigui de forma cònica parescuda als aparatos que portan las locomotoras en los païssos frets per apartar la neu de la via.

Lo dictámen que després d'aquests antecedents, emiteix l'ingenier de l'Ajuntament de Sant Gervasi, consta de tretze prescripcions que están en consonància ab las ideas exposades y que, en son conjunt, creyém molt acceptables, si bé debém fer notar que al considerarlas per separat, n'hi trobém algunes, en nostre concepte, un bon xich restrictivas, com son, per exemple, las 4., 5., 6. y 10. Y dihem això porque som molt amants de que las concessions se fassin sempre baix un punt de vista enterament pràctic, y no 'ns podem avenir á que per efecte de restriccions inmotivadas, s'hagi de fer, en conciencia, lo que vulgarment se 'n diu los ulls grossos, puig per aquest procediment es com s'arriba més tart á que 's produheixin tota mena d'abusos.

Estém perque á las companyias no se 'ls reclamin més que las garantías indispensables, porque creyém que sols obrant d'aquest modo es quan hi ha motiu per castigar las faltas quan se cometem.

E. y U.

Correspondencias. DEL DIARI CATALÀ.

Madrid 14 de Janer.

En lo discurs del constitucional don Venanci Gonzalez, hi han attachs durissims per la política conservadora seguida per lo senyor Cánovas. La manera de fer las eleccions, comensada per lo senyor Sagasta y que tan bon deixable deixá en la persona deu Romero Robledo; la manera d'entendre 'l parlamentarisme per los situacioners; los pressupostos creixents que 's cobran y que encara no serveixen pera cubrir los gastos y molts altres punts flachs que ha posat de relleu en son discurs, constitueixen lo tema de totes las conversacions. Lo senyor Villaverde li ha contestat manifestantli que pitxors eran los pressupostos dels temps revolucionaris, d'aquells temps en que era un fervent admirador d'en Zorrilla y també subsecretari d'Hisenda, tenint la cartera en Moret. Lo senyor Villaverde es un home aprofitat; está sempre ab los que manan. Y com la historia gubernamental dels constitucionals es tan neta com la dels conservadors, resulta que encara que pugi 'l tó ab que aquells atacan al govern, aquest encarrega la contestació als tràn fugas del constitucionalisme.

Se parla molt de la entrevista tinguda per en Sagasta ab son amich Martinez Campos. Pero la actitud que desde molt temps segueix lo primer; las vacilacions que en sa conducta esperimenta ab suma freqüència; lo concepte que á tothom mereix la *energia* dels constitucionals; tot això m' inclina á creure que no ha sigut res, ni tindrà la mes petita importància.—X. de X.

Sant Feliu de Guixols 14 de Janer.

Per conducte autorisat se sab que dintre curts dias s'obrirà al trànsit públich la secció de carretera compresa desde Llagostera á Cassà de la Selva, gracies á l'activitat del diputat provincial per aquest districte y al desprendiment dels Municipis de aquesta vila y de las donas anomenades, que han sufragat los gastos de una rampa provisional que salvàra lo pas de la Riera de Barneda. Aquesta vila, qu'á pesar de sa reconeguda importància se trova poch ménos qu'órfana de comunicacions, fà molts anys qu'espera ab ansia l'acabament de dit trós de carretera, y per això lo dia que s'inauguri serà d'enhorabona per tota aquesta comarca.

En lo Cementiri municipal de aquesta vila, que per cert y sens passió es de lo millor de Catalunya, hi tenim fà pochs días una preciosa obra d'art sortida del taller dels reputats escultors de eixa ciutat senyors Vallmitjana. Es una *Mater dolorosa*, ó millor dit, un grup de la Pietat en m'r. nol blanch de Carrara. La Verge sentada tenint lo cadavre del seu fill en una posició tan artística com sentida. Aquest es lo grup.

Encara que llech en la materia, reconeix que no 's podia exigir mes del artista; no crech qu' es puga arrancar del marmol ni mes expressió ni detalls mes admirables dels que ressaltan en lo grup dels senyors Vallmitjana. Sant Feliu admira l'obra y felicita als renombrats artistas.

Ab gran interès tenim també aquí posada nostra atenció en lo Congrés Català de Jurisconsults, y francament puch dir ab orgull que tothom està al costat de la majoria de dit Congrés, per mes que això siga lo natural, lògich y consegüent per tot lo fill de aquesta noble y lleial terra catalana.—Lo Corresponsal.

Comunicats.

Sr. Director del DIARI CATALÀ.

Barcelona 15 de Janer de 1881.

Molt senyor meu y de ma consideracions

Avans d'ahir en la secció de notícias local: del periódich de sa digna direcció, posà un suelto denunciant l'abús que se suposa comés per varios venedors de carn de bou en lo mercat de S. Joseph, consistent en anunciar la venda al públich de aquesta carn al preu de 10, 9 y 8 quartos la terça, sent així (continua lo que va dir lo DIARI) que en realitat no venian altra cosa que desperdicio que ni dret de consum pagaban.

Si lo esposat anteriorment fos del tot cert, se comprend que per medi del periódich crides la atenció de las Autoritats y del públich pera que no vejés sorpresa la seva bona fe y aquellas correccions tal abús; pero com á un dels venedors á qui pot perjudicar la noticia insertada, tota volta que no he dat may motiu perque se 'm suposi que abusio de la confiança del públich, dech manifestar á vosté que *venç la carn de Bou al preu de 10 quartos la terça ab la seva correspondent part d'os*, la qual está escrupulosament inspeccionada per los senyors Directors é Inspectors del Matadero y del Mercat de S. Joseph, y ab la Marca del Ajuntament en prova de haber sigut revisada y haber pagat los drets de consum.

Dech ademés anyadir per coneixement de vosté y del públich en general, que la carn que avuy dia venció al preu de 10 quartos terça es de la mateixa que dos anys avans se venia al de 18 y fent quant me ha estat possible per afavoreixer á las classes menos acomodadas l'hi rebaixada successivament á 16, 14, 12 y desde lo primer de aquest mes al espressat preu de 10 quartos.

Agrahintli á vosté la inserció de las precedents líneas aprofito aquesta ocasió per oferirme de vosté atent S. Q. B. S. M.

Anton Guamís.

Senyor Director del DIARI CATALÀ.

Desitxant completar las notícias que sobre 'ls projectes dels ferro-carrils d'Igualada va comensar á insertar en lo número del dia 6 del corrent de son apreciable DIARI, debém dirli que: L'article 13 dels Estatuts formats per la Companyia concesionaria del camí de ferro de Sant Sadurní de Noya á Igualada que va caducar l'any 1868, disposa lo següent:

La Societat se ià dirigida per la Junta de accionistas y per una de govern; també n'hi haurà un'altra inspectora, quals atribucions quedan deslindadas en los presents Estatuts.

Article 27. Representaran provisionalment la Companyia pera las gestions necessaries, fins que siga constituhida, pera procedir al nombrament de la Junta de govern é inspectora pera la junta general de accionistas, ab facultats suficients pera acceptar ó modificar lo que no sigui essencial en lo reglament ó Estatuts, proposats per lo govern de S. M. los senyors don Pau Muntadas, don Miquel Catarineu, don Francesch Castells y Comas, don Joseph Tapies, don Francesch Vives, don Anton Raliu, don Joaquim Galcerán, don Joseph Rovira, don Joseph Carreras, don Mariano Vila, don Martí Aguilera, don Joan Barral, don Hermante Serra, don Francesch Ferrer y Carulla, don Pere Bosch, don Ramon Catarineu y Castells, don Joaquim Juver, tots veihins d'aquesta Ciutat; don Joan Romani y Massana, de Capellades; don Joseph Roca y don Miquel Gibert, de Odessa.

Donchs ab la llista dels senyors aqui dalt espressada, varen ser nombradas las tres juntas de govern y de inspecció, de entre 'ls accionistas.

Segons personas molt autorisadas y algunes diaris de la província nos diuen lo projecte de camí de ferro, número tres, ó siga lo patrocinat pera don Manel Camacho ha fracasat també, y tal vegada hi ha qui s'interesi per lo projecte del senyor Bové. Los dos projectes han tingut la competent revabilitat, y francament á la Ciutat de Igualada

no pot interessà ni deu ser convenient cap dels citats projectes. ¿Perquè? La diferència que existeix entre 'ls dos projectes de Camins de ferro tan sols consisteix en sis kilòmetres de trajecte, l' un pera empalmar à Sant Sadurní, l' altre pera empalmar à Martorell; contenint lo primer setanta dos kilòmetres desde Barcelona à Sant Sadurní é Igualada; contenint lo segon xexanta sis kilòmetres desde Barcelona à Martorell é Igualada, de trajecte, ó siga la distància que deurian recorre los dos projectes. Conduhint tot lo seu trafech à la companyia de Barcelona à Tarragona. Dehem advertir que lo primer projecte se deu al impuls de unas eleccions pera portar un diputat ministerial en el Congrés, que avuy presideix lo senyor comte de Toreno, sent lo lo favorit don Manel Camacho.

Lo segont projecte es degut à la iniciativa del senyor Bové empressari de la carretera Provincial de Martorell à Capellades.

Baix cap punt de vista no pot acceptar lo districte de Igualada emplear lo capital de vuit ó deu milions de pessetas, pera construir un camí de ferro pera portá tot lo seu trafech à la companyia de Martorell à Tarragona, que li absorviria to's los seus sacrificis y beneficis. Donchs si la companyia de Martorell hagués cregut prestar algun servey, noble al país y favoris al mateix temps los seus interessos hi hauria fet construhi lo citat ramal de compte propiantes que posarhi alguns entrebanchs pera que no's construhís. Y si un dia s' arrívés à construir portant lo trafech à la espresada companyia de Martorell ja veurian los resultats desgraciats per la dita empresa de Sant Sadurní de Noya ó de Martorell à Igualada. Seria la ruina, la pérduta completa del camí de ferro mencionat y si en aquest moment no espliquesim lo perque de la tal ruina, lo problema que anem á esposá á la consideració de las personas interessadas no seria prou discret.

De Igualada y Sant Sadurní à Barcelona hi han setanta dos kilòmetres, y los passatjers de primera classe deurian pagar vuit pessetas, à segona 6 pessetas y à tercera 4 pessetas cinquanta céntims; aixó es un 25 per 100 mes à primera, un 20 per 100 à segona, y un 10 per 100 mes à tercera dels preus que hi ha establerts. En quin país del mon ha succehit que á la inauguració de un camí de ferro los preus de passatje hagin sigut un 20 y 25 per 100 mes alts que no ab la locomoció ordinaria de carros y cotxes y la de las mercancías hasta un 30 per 100 mes? A ningú: quasi tots han experimentat un 30 per 100 favorable, tan als passatjers, com á las mercancías, ó siga als productes del país.

Igualada deurà construirse un camí de ferro, pero serà un camí modelo, no gastant vuytanta y noranta mil duros per kilòmetro; s' hi gastarán tan sols 25, 30 y 35,000 duros lo kilòmetro.

Aqueix es lo tipo que avuy está vigent pera la construcció de camins de ferro pera los que hi posan tota la seva sabiduria. Si Igualada habia de esperar un camí de ferro costant lo que han costat la major part dels camins de ferro de Catalunya ó de Espanya, à 70, 80 y 90 mil duros lo kilòmetro, no podria tenirlo may. En cambi Igualada ha tingut molts projectes. Lo primer l' any 1852 va fracassá per las exigencias de la companyia de Martorell; lo segon l' any 1862 ab la iniciativa del Exm. D. Pasqual Madoz, podent fer una bona suscripció de las accions, aixó es, se va completar lo total de la colocació de totes las accions manant satisfacer lo primer y segon dividendo, recullint algunos millions y quedan també caducat l' any 1868. L' any 1878 y 1879, nasqueren los dos projectes de don Manel Camacho y de don N. Bové que també han corregut la mateixa sort que 'ls dos primers.

En quin temps havem arribat que los projectes de homens molt importants, de molt sabé, ab tot lo poder, y fins potser ab tots los medis, deixin defraudadas las

esperansas de un pais que ab tota la noblesa y ab tot lo desprendiment s'hi tira de cap, com vulgarment se diu? aixó es ya acceptà lo desafio pera suscriures pera treinta milions de rals, aixó vol pit: un pais pobre no hu fà. Encara que lo districte de Igualada materialment no siga rich s'hi suscribia mes pera la forsa de voluntat que no per la mateixa forsa material del pais; donchs aixó vol dir que no ha succehit en cap mes districte en Espanya, al contrari, à 'n aquestos los han portat los camins de ferro sense suscriures per una sola acció.

A pesar de lo equivocats que estaban los citats projectes, si la direcció no 'ls hagués abandonat, tal vegada lo camí estaria fet.

Donchs, si 'ls quatre projectes aquí expresats no s' han portat á cap, aixó no vol pas dir que no hi pugui haber un altre projecte que seria lo núm. 5 y aqueix será lo mes estimat, desde l' moment que arribi à ser projecte y camí de ferro directe de Barcelona à Igualada. Interinament lo titularém projecte X de trajecte cinquanta kilòmetros, enllasan tres ciutats, dòtse vilas y cent dinou pobles, total cent trenta quatre poblacions interessadas ab lo número de cent cinquanta mil habitants.

Un altre dia espliquerem lo tràfic ó moviment de las citadas poblacions, lo número de passatjers, lo cost del camí, los túnels, las estacions, los beneficis de tan important empresa y 'ls medis ab que pot contar.

Varios accionistas.

Secció Oficial.

Centro de Mestres d' Obras de Catalunya.—De conformitat ab los articles 31 y 32 del reglament d' aquest Centro celebrarà junta general extraordinaire lo dia 16 del actual las 10 del demà pera donar compte de sos treballs portats á cap fins la fetxa per la comissió nombrada en l' última junta general.

Lo que se fa públich pera coneixement dels senyors socis.

Barcelona 13 de Janer de 1881.—Lo secretari, Joseph Deu y Busquets.

Caixa de ahorros del Monte-Pío Barcelonés.—Lo dimars dia 25 del corrent se celebrarà una pública almoneda de alhajas en la qual se posaran en venda los préstamos desde lo número 9,401 al número 11,500, abdós inclusiu.

Barcelona 12 de Janer de 1881.—Lo director de torn, Rafel Llozer.

Caixa d' ahorros de la vila de Gracia.—Han ingressat ab la fetxa d' aquest dia 115 pessetas, procedentes de 62 imposicions, essent 000 lo número de nous imponentes.

S' han retornat 40 pessetas á petició de 1 interessat.

Gracia 9 de Janer de 1881.—Lo director de turno, Perez.—Lo secretari, Manel Andreu.

Congrés Català de Jurisconsults.—Ab Congrés Català de Jurisconsults celebrarà sessió lo dilluns 17 dels corrents á las 3 y 1/2 de la tarde en lo Paraninfo de la Universitat. La entrada al lloc destinat á publich serà mitjançant tarjeta.

Barcelona 15 de Janer de 1881.—Los secretaris, Guillem Maria de Brocà.—Joseph Maria Borrell y Soler y Joan Permanyer.

Administració principal de correus de Barcelona.—Llista de las cartas, impresos y mostras detingudas en aquesta Administració principal per falta de franqueix en lo dia de la fetxa.

Número 88, Ferrer, Martí y companyia, Mansanillo.—89, Joaquim Perez, Jerez.—90, Dionisio Nadal, Tortosa.—91, Anton Baile, Estadilla.

Barcelona 12 de Janer de 1881.—Lo Administrador principal, Lluís M. Zabaleta.

CAIXA D' AHORROS DE SABADELL.—Han ingressat ab la fetxa d' aquest dia 3,300 pessetas 00 céntims procedents de 302 imposicions, essent 10 lo número de nous imponentes.

S' han retornat 2,148 pessetas 10 céntims á petició de 19 interessats.

Sabadell 9 de Janer de 1881.—Lo director, Anton Roca.

Secció Comercial.

TELEGRAMAS COMERCIALS.

Liverpool 10 Jener de 1881.

Vendas de cotó. 8 000 balas.

Disponibles sens variació.

Nova-York 9 Janer.

Cotó 12.

Arribos 17,000 balas en 1 dia.

CAMBIS CORRENTS

DONATS PER LA JUNTA DE GOVERN DEL COLLEGI DE CORREDORS REALS DE COMERS DE LA PLASSA DE BARCELONA DEL DIA 15 DE JANER DE 1881.

Londres à 90 d. fetxa, 48'45 per 5 pta.

Paris, 8 d. vista, 3'06 p. id

Marsella, 8 d. vista, 5'35 1/2 p. per id.

	8 dias vista		8 dias vista		
Albacete	3/4	dany.	Málaga	1/4	>
Alcoy	1/1	>	Madrid	1/4	>
Alicant	1/4	>	Murcia	1/2	>
Ameria	3/1	>	Orense	3/4	>
Bilbao	5/8	>	Oviedo	1/2	>
Badajoz	1/4	>	Palma	5/8	>
Burgos	3/4	>	Palencia	1/2	>
Cádis	1/1	>	Pamplona	1/2	>
Cartagena	1/1	>	Reus	1/1	>
Castelló	5/8	>	Salamanca	3/1	>
Cordoba	1/4	>	San Sebastiá	1/2	>
Corunya	1/2	>	Santander	1/4	>
Figuera	5/8	>	Santiago	1/2	>
Gerona	5/8	>	Sevilla	3/8	>
Granada	1/2	>	Tarragona	1/1	>
Hosca	5/8	>	Tortosa	3/1	>
Jerez	1/4	>	Valencia	1/4	>
Lleida	5/8	>	Vallado. it	3/8	>
Llogronyo	3/1	>	Vigo	1/4	>
Lorca	7/8	>	Vitoria	1/2	>
Lugo	3/1	>	Zaragoza	1/1	>

EFFECTES PUBLICHS.

Tit. al ort. del deute cons. int. 21'60 d. 22'70 p.
Id. id. esterior em tot. 23'60 d. 23'80 p.
Id. id. amortisable interior, 41' d. 42' p.
Ob. pera sub. à fer-car. de totas em. 44' d. 44'25 p.
Id. del Banch y del Tresor, sèrie int. 100 d. 100'50 p.
Id. id esterior, 100' d. 100'50 p.
Id. Tresor sobre prod. de Aduanas, 99' d. 99'50 p.
Id. del Tresor Isla de Cuba. 9'25 d. 9'250 p.
Cédulas del Banch Hisp. d' Espanya, d. p.
Bonos del Tresor 98'75 d. 99' p.
Accions del Banch Hispano Colonial, 140'15 d. 140'35 p

ACCIONS.

Banch de Barcelona, 166' d. 166'50 p.
Societat Cata ana General de Crédit, 288' d. 270' p.
Societat de Crédit Mercantil, 49'25 d. 49'75 p.
Real Comp. de Canalisió, del Ebro, 13'75 p. 13'85 p.
Ferro-carril de B. à Fransa, 146' d. 146'50 p.
Id. Tarragona Martorell y Barcelona, 275' d. 276' p.
Id. Nort d' Espana. 81'50 d. 82 p
Id. Medina Campo y Orense à Vigo. 75 50 d. 75'75 p.
Id. Valls à Villanova y Barcelona. 74'75 d. 75' p

OBLIGACIONS.

Empréstit Municipal, 100' d. 100'50 p.
" " emissió 1. Janer 1880 92'50 d. p.
Provincial, 105' d. 105'50 p.
Fer.-car. de Barc. à Zaragoza 110'50 d. 111' p.
Id.—id. Sèrie A de 50 ptas. 61' d. 61'25 p.
Id.—ld. Sèrie B. de 475 ptas. 61'50 d. 61'75 p.
Fer.-car. de Tar. à Barna. y Fransa. 105' d. 105'25 p.
Id.—T. à M. y B. de B. G. 100'50 d. 100'75 p.
Id.—Barcelona à Fransa per Figueras 62'4' d. 62'60 p.
Id.—Y minas S. Joan de las Abadesses 91'65 d. 91'85 p.
Id.—Grau à Alm. y Alm. à Val. y Tarragona 50'25 d. 50'50 p.
Id.—Córdoba à Málaga, 61' d. 61'50 p.

COTISACIO oficial de las Bolsas de Madrid, Paris y Londres, del dia 14 de Janer de 1881.

Madrid. Renta perpet. int. al 3 p. ojo. 21'22 1/2 ext.

Deuda amort. ab interès 2 p. ojo int. 40'95

Bonos del Tresor de 2.000 rals. 98'40

Oblig. del Banch y Tresor sèrie int. 100'00

Id del T. sobre prod. de Aduanas.

Id generals per ferro-carrils. 41'20

Londres. 3 p. ojo consolidat inglés.. 98' 11/16

TELEGGRAMAS particulars de las Bolsas de Madrid Paris y Londres.

Madrid.—Consolidat interior. 21'20

Subvencions. 41'45

Paris.—Consolidat interior. 20'56

" exterior.. 21'62

Londres.

BOLSI. (Segons nota de la casa Espinach).—A las deu de la nit quedava lo Consolidat à 22'47 1/2 diner y 22'50 paper.

MODAS.

Ja en lo cor de l' ivern, fets los trajes de la temporada y encara bastant lluny de la riallera primavera, de pocas novetats puch donar compte à mas bonas lectoras, puig tots los models segueixen baix lo mateix patró del principi de la temporada.

Per las correspondencias de Paris se deixe veure que allí imperan guarnicions y robes que aquí sens dubte per la diferencia de temperatura no s' han adoptat encara. En aquest número estan las guarnicions de pells que gosan allí de gran preferencia y los abrichs confeccionats ab los antichs mocadors de caxemir de la India anomenats vulgarment d' alfombra. La costum de veure

las visitas ab robes de color fosch, crech qu' es la causa de no haberse generalisat, pero es segur, que s' extendran lo vinent hivern puig son de una elegancia verament distinguida.

14 Jener 1881

SECCIÓ DE ANUNCIS.

PERFUMERÍA FINA ESTRANGERA.

ESPECIALITAT

en sabons, polvos y essencias de tocador de las principales fábricas francesas.

VENTA AL DETALL, PREU DE FÀBRICA

PASSATJE DEL CRÉDIT, NÚMERO 1, ENTRESSUELO.

PASTILLAS DE NIEK

DE CLORAT DE POTASA COMPRIMIDAS
PER LAS

ENFERMEDAD DE L GIGANTIA.

Anginas agudas y crónicas, bronquitis, ulceraciones bucales y faringeas, salivació mercurial, fetidesa d' ale, estinció de la veu, difteria, crup, etc etc. - Preu 6 rals, capsula.

Se ven en las principales farmacias.—Depòsit general: Dr. Masó, Rambla de Estudis, número 7, Barcelona.

JULIO DUFRESNE.

DENTISTA DE PARIS, reb de 9 à 12 y de 3 à 6.
RAMBLA DEL CENTRO, 8, pis segon, al costat del Liceo.

J. XIFRA, CIRUJIÁ DENTISTA

Ultima perfecció en dentaduras artificials, sigan parciales ó complertas, sens que en res se distingeixen de las dents naturals.—Curació radical de las caries y demés enfermetats de la boca, per nous procediments no coneguts encara en Espanya. Reb de 9 à 12 y de 2 à 5, Plá de la Boqueria, 6, segon.

RASPAIL

Ultim manual de la Salut, lo mes complert de tots, ab notes acaloratorias: diccionari de paraulas tècniques en castellà, català y Francès; cauas y defensas, gran farmacopea y cassos pràctichs per lo Dr. Puigferrer. Método al que deuenen sa salvació molts desahuciats en tifus, tísis, venéris, herpes, reumatisme, etc.—Se ven, carrer de Sant Pau, núm. 13, pis primer. porta primera.

LOS BRIANS

y demés humors se curan ab la ESSENCE DEPURATIVA DE DULCAMARA DE CANDI, que es lo mellor depuratiu pera combatrelos; molts metjes la prefereixen à totes las demés preparacions de Dulcamara, al Rob Laffecteur, etc.. per los sorprendents resultats que opera. Farmacia de Candi, plassa del Regomir.

Curació radical de dolor de caixals.

No mes extraccion: s' calma instantaneament lo dolor per medi d' un nou descubriment assegurant la curació. Plassa Sant Agustí Vell, número 15, pis tercer Horas de consulta de 10 à 4.

BARCELONA.

NUTRITIU AGUILAR

Aliment pera noys, vells y malalts

Aliment duas vegadas mes que la Revalenta. Los noys poden usarlo desle la edat de sis mesos y alimentantse millor que ab la lleit; favoreix la dentició, robusteix los ossos, los preserva y cura l'escrofulisme y raquitisme, la debilitat del estòmach y diarrea.

Las personas de totes edats que patixen debilitats, desgana, malalties del estòmach, digestions difícils ó disenteria, trobarán alivio segur y rapit ab l'us d' aquest nutritiu, que á mes de lo molt que alimenta en sí, predisposa la digestió d' altres aliments.

BARCELONA.

ARA ES POSITIU.

Los ulls de poll y duricias se curan à voluntat del pacient ab l' Elixir de Garriga.

De venda en sa farmàcia, carrer de Sant Antoni Abat, n. 25.

CURACIO DE LAS MALALTIAS
DE LA VISTA.

Tractament especial que esclueix càustichs y operacions. Grans y positius resultats. Consultas de 12 à 2 y de 6 à 8.

ASALTO, 27, primer.
Gratis als pobres de 3 à 4.

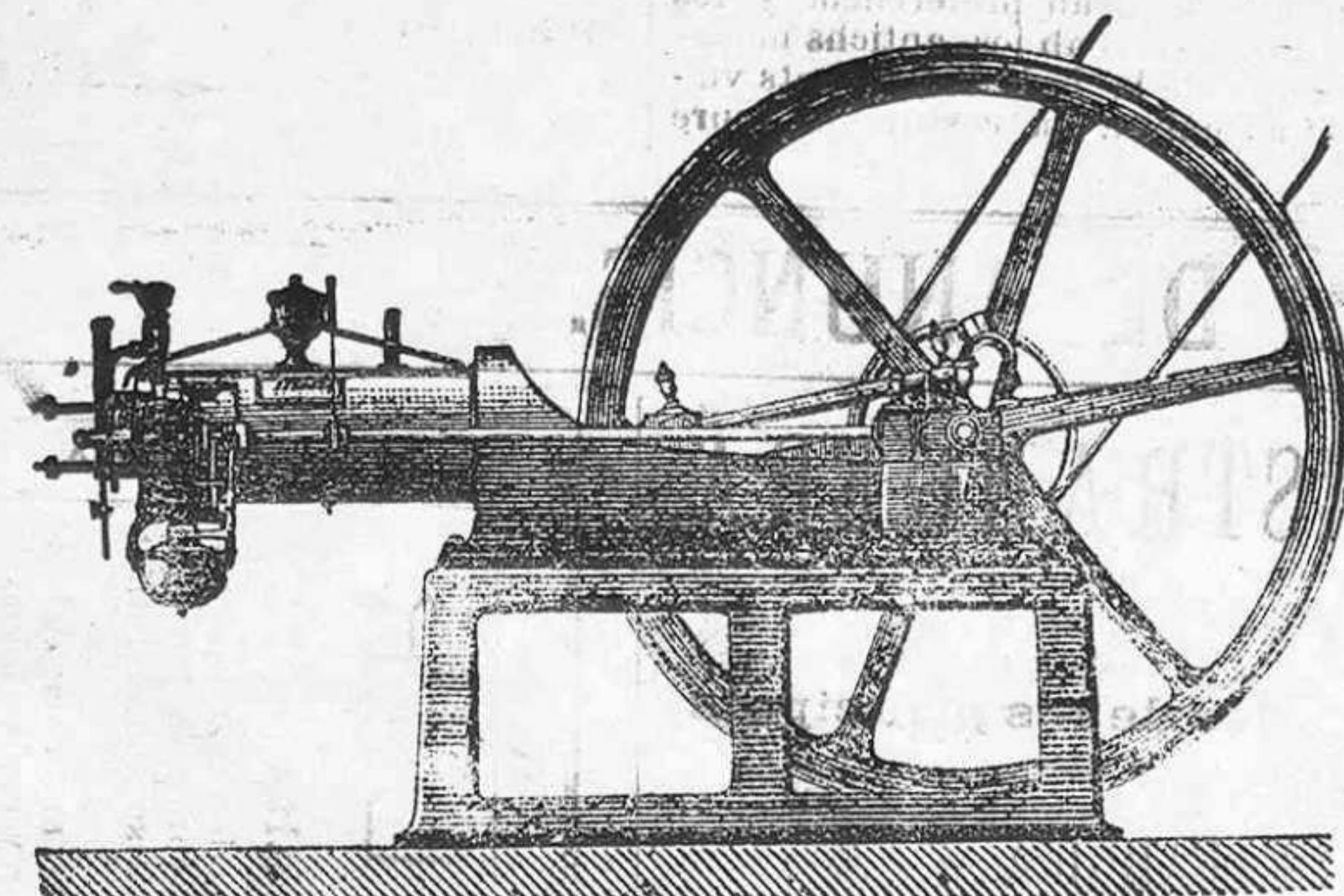
TINTORERIA

de Agustino, Sant Ramon, 17.

Un sobretodo tenyit,	12 rals.	Rentat,	6
Un jaqué	10		8
Americana	8		7
Un pantalon	7		4
Una armilla	4		2.50, 15

FABRICA EN LA BARCELONETA.

MIQUEL ESCUDER

FABRICA DE
MOTORS MOGUTS PER GASDe mitx. 1, 2, 3, 4 y 5 caballs de forsa,
perfeccionats, sèlts y a preus molt econò-
michs.

GARANTITS

FABRICA DE
MAQUINAS PERA COSIRDe tots los sistemes més adelantats fins avuy,
y las tan renombrades AURORA pera famílies é
industrials.

VENDAS A PLASSOS.

SE HAN ACABAT LOS DOLORS.
SE HAN ACABAT LOS BRIANS (VULGO HERPES.)

Xarop depuratiu Duval.

Se ven en la farmacia de Martinez sucesor
de Tremoleda, carrer de San Rafel, num. 2,
cantonada al de Robador.—Barcelona.

Los que desitxin veures lliures de tan molestas dolencias que prenguin le tan acreditat XAROP DEPURATIU DUVAL, junt ab las pindolas depurativas ab la seguritat que 'ls desapareixerà lo dolor REUMATIC (ó siga lo provint de humitats, lo dolor NERVIOS, lo dolor OSTEOCOPO ó siga lo que reconex una causa especial) que les incomodi. Las personas que pateixin de BRIANS trovaran en dit xarop per de promte ua verdader alivi y continuantlo lograrán curarse del tot tan molesta malaltia.

La experientia de mes de 40 anys nos ha demostrat que lo us de tan acreditat depuratiu ha portat á cap en aquest espai y de temps innumerables euracions tan per los facultatis que l' han administrat com per las personas que elles per si l' han pres y las numerosas demandas que d' ell s' han fan cad' any, son la millor garantia de tot lo que podem dir respecte tan acreditat XAROP DEPURATIU.

Unich dipòsit en Barcelona.

Farmacia de Martinez, sucesor de Tremoleda, San Rafel, 2, cantonada al de Robador.

NOTA.—Cada ampolla de xarop depuratiu Duval val 12 rs.—Las pindolas depurativas que acompañan á tan admirable xarop, 2 rs.—Presente sis se fa lo descompte del 10 per cent, y presente doce lo 15.—Prospectos de franch.

LA GACETA DE LA INDUSTRIA
Y DE LAS INVENCIONES.

Periódich semanal dedicat al estudi de las ciencias, arts, legislació y comers en sas relacions ab la industria.

DIRECTO: D. Ventura Serra, Ingenier.

PREUS DE SUSCRIPCIO: En tota Espanya per un any 18 pesetas.—Un semestre 10 pesetas.—Províncies de Ultramar per un any 20 pesetas.—Estranger per un any 25 pesetas.—Números sueltos 50 céntims.—**ANUNCIS:** á rahó de 7 céntims per centímetre quadrat que ocupin ab rebaja del 25 per 100 als suscriptors.—Rebaja proporcional als no suscriptors que anuncien periòdicament y segons la importancia del anunci.

Direcció y administració: Carrer Condal, 24, 1.er

SOLUCIÓ CASES

DE CLORHIDRO FOSFATO DE CALS.

Única aprobada y recomendada per la Real Academia de Medicina y demés corporacions mèdicas que la recomanen eficacment com lo mes poderós dels reconstituyents, pera los casos de debilitat general, clorosis, raquitisme, tisis, falta de appetit, etc., substituint ab ventaja á la de COIRR.—Al per major señors Avinyó y Cases, plassa de la Llana, 11.—Barcelona.

ANIS DEL MONO

Serecomana per ser lo mes agradable y digestiu de tots quants son coneiguts fins avuy.

De venta en totes las dulcerías, tendas de comestibles y cafès.

CALSAT A MAQUINA

BARATURA SENS IGUAL.—Carrer de la Fusiteria, 5. Botines pera caballer de 7 pesetas y mitja á 12.—Id. pera señora de 6 á 13. Tot lo ealsat portarà estampada en la sola la marca de fàbrica.

MANUAL COMPLET DEL SISTEMA MÉTRIC-DECIMAL

Obreia sumament interessant y de reconeguda utilitat. Se ven en totes las llibrarias á una peseta.

PASTA PECTORAL DEL DR. ANDREU.

Remey segur contra tota classe de tos per fortia é incòmoda que siga.

Classificació de las virtuts de aquesta pasta en las diferentes varietats que presenta aquella enfermetat.

LA TOS ronca y fatigosa, qu' es síntoma casi sempre de tisis y catarros pulmonars, disminueix moltíssim ab aqueix medicament rebaixant per completar los accessos violents de tos, que contribueixen molt al decaiment dels malalts.

LA TOS continua y pertinás produhida per moltes pessigollas en la garganta, á voltas de caràcter herpètic, se corregeix al moment ab aquesta pasta y desapareix luego ab l' aussit d' un bon depuratiu.

LA TOS seca, convulsiva, interrompuda moltes vegadas per sofocació, com passa als astmatics y personas excessivament nerviosas per efecte d' una gran debilitat, se combat perfectament ab aquesta pasta pectoral.

LA TOS ferina ó de coqueluche, que ataca ab tanta persistencia als noys causants los vomits, desgana y fins espitus sanguineos, se cura ab aquesta pasta, majorment si se l' acompaña algun decuit pectoral y analéptic.

LA TOS catarral ó de constipats y la dita vulgarment de sanch, ja sia fresca ó crònica, se cura sempre ab aquest preciós medicament. Son numerosíssims los exemples de curacions obtinguts en personas que de molts anys patian semblant tos, tan incòmoda y pertinás, que l' més petit constipat se reproduzia d' una manera insufrible.

S' han d' advertir que moltes tisis pulmonars prevenen d' una simple tos, ocasionada per un constipat mal cuidat.

Aquest gran medicament es, pues, sempre segur pera curar en uns cassos y combatre en altres una enfermetat de quals terribles resultats se veuen diariament exemplars.

ALIVI Y CURACIÓ DEL ASMA PER LOS CIGARRETS BALSÁMICHS Y 'LS PAPERS AZOATS.

Remey i rompte y segur que penetra directament, en forma de fum, dintre del aparato respiratori.

Fumant un sol cigarro encar que en los atachs més forts d' Asma, se sent al instant un gran alivi. La espectoració se produheix més facilment, la tos s' alivia, lo pit funciona ab més regularitat y l' malalt respira després llibrement.

Aquests cigarrets portan una boquilla tant cómoda que no embruta 'ls dits y 's aspira 'l fum ab extraordinaria suavitat, poguent fumarlos las senyoras y persones més delicades.

LOS ATACHS D' ASMA per la nit s' calman al instant ab los papers azoats, cremant un dintre la habitació; de modo que l' malalt que s' veu privat de descansar, sentintse després un agradable benestar que s' converteix en lo més apacible son.

Depòsit Central d' aquests medicaments: Farmàcia de son autor en Barcelona, y s' trobarán també de venda en las principals Farmàcias de totes las poblacions d' Espanya y d' Amèrica, així com en França, Itàlia y Portugal.

UNA PESETA PER SETMANA!

VENDA DE RELLOTJES A PLASSOS

BASAR ECONÓMIC

RAMBLA DELS ESTUDIS NUM. 11,

¡LO TEMPS ES OR! diuen los INGLESES.

Aquesta veritat nos ha fet entrar en lo desitx de ceneixer quin es lo temps (per lo tant l' or) que la classe jornalera de Barcelona pert diariament. Segons datus exactissims presos en los centros fabrils, los trevalladors perden cada dia en son conjunt **1250 duros!!** ?Y perque? Per no arribar á l' hora senyalada del trevall en sos respectius tallers ó fàbrics, puig sapigut es que pert un quart de jornal l' que arriba després del toc de campana. ¿Quina es la causa que motiva aquesta falta d' exactitud en l' honrat y laboriós trevallador? *La falta d' un rellotje despertador.* Molts no l' tenen per purt descuit, altres per no poguer sempre desembolsar de una sola vegada una cantitat que necessitan pera atendre al cuidado y educació de sos fills.

Doncs b' ja s' ha trobat un remey per aquest mal que recau demunt de la classe menesterosa.

Avuy per 4 rals setmanals se pot adquirir en lo Basar Econòmic un rellotje despertador garantit per un any al mateix preu ó millor dit mes barato que en qualsevol part.

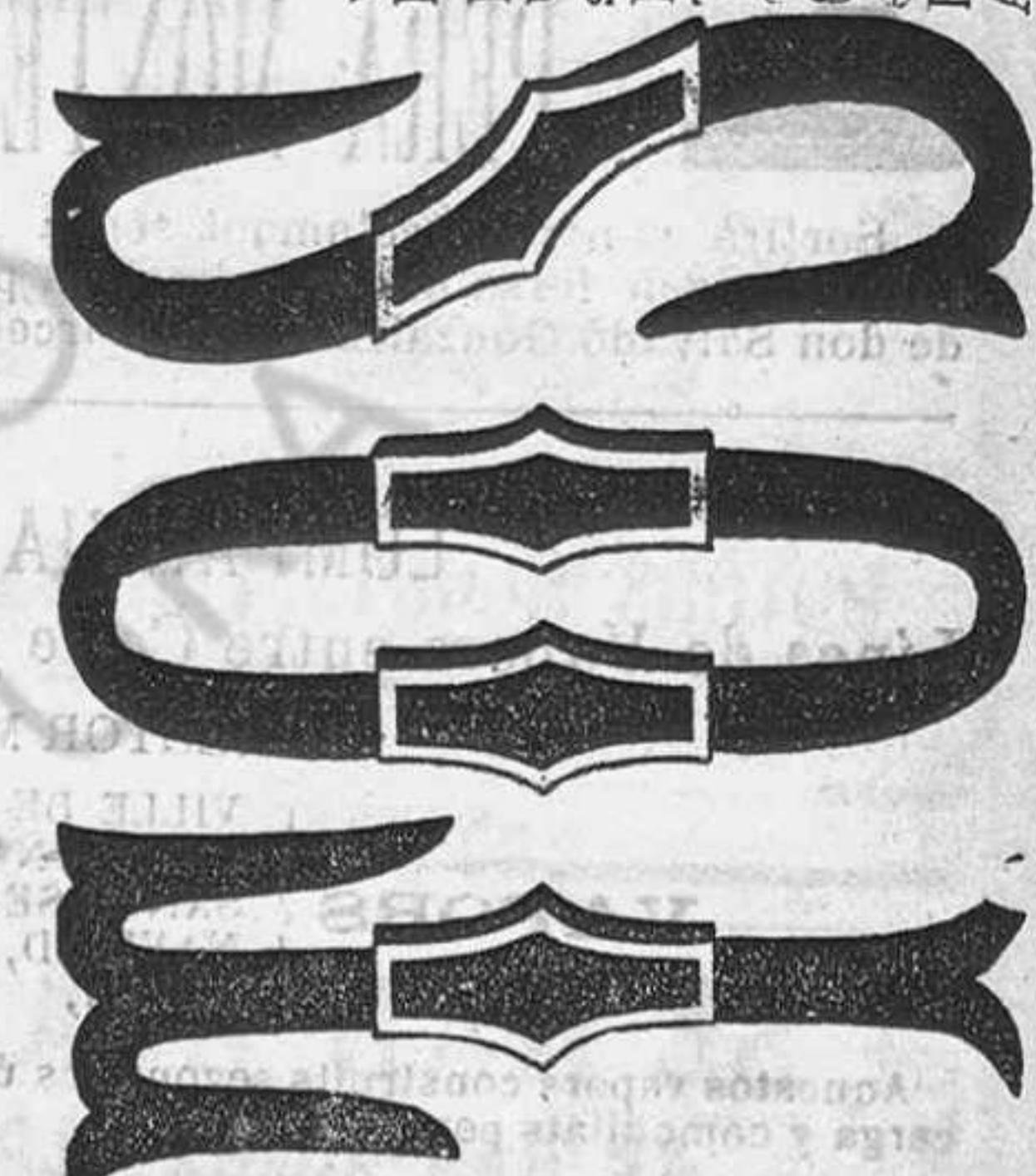
Ningú desconeix la necessitat de tenir un rellotje á casa seva; l' empleat, lo botiguer tots estem subjectes á la exactitud d' una hora determinada.

Al que compri un rellotje al contat, se li beneficiará un descompte de 15 per 100 sobre los preus generals.

Hi ha un immens assortit de rellotjes de tota classe desde **dos duros** fins á **100 pessetas.**

AMBARINA VEHIL

Essent avuy los únichs possessors del verdader y pur LIQUIT AMBAR y habent pogut conseguir sa associació ab los principals calmants que ab tan bon èxit usa la ciència, no titubején en asegurar ser nostra PASTILLA PECTORAL AMBARINA la mellor pera la curació de la TOS PULMONAR, ferina, la sequedad de las fauces y gargamella y demés enfermetats de las vías respiratorias. Se ven en la Farmacia Vehil, Vidrieria, 2 y 4, Barcelona, y en las principals d' Espanya, Amèrica y Portugal.

ACADEMIA de Solfeig, piano, cant y composició, per lo professor don Teodoro Mayol, concell de cent, 373, primer pis, porta primera.

DEL DOCTOR VIDAL SOLARES de las facultats de Medicina de Madrid y Paris.—Especialista en las enfermetats dels noys y de las donas.—Antich metje extern per oposició dels Hospitals següents de Paris: PETIT dedicat al tractament de las malalties de la MÀTRIS. ENFANTS MALADES ó casa de CRIATU-RAS MALALTAS Y DES CLINIQUES destinat á las donas EMBARASADAS Y PARIDAS.—Reb de 2 á 5 los dies festius de 9 á 11 demati.—

CONSULTA BATISTA

BATISTA COSTA, DENTISTA.

Doctor en medicina y cirujía dental.

Garantisca tota classe de pessas y dentaduras artificials sense gancos ni ressort. Especialitat en la curació de las enfermetats dentàries sens extraure los caixalets.—LIBRERIA 10 y 12, pis segon.

ENFERMETATS

de las

VIAS URINARIAS

VENERI, SIFILIS, ESTRENYIMENTS, MAL DE PEDRA, CATARRO DE LA VEIXIGA, etc., etc.

Lo Dr. Salvat, especialista en ditas enfermetats, premiat en públicas oposicions, emplea ab la duració quants medis estan en us en las clínicas de París y y altras del Extranjer. Rep de 11 á 1 y de 6 á 8. De 5 á 6 exclusió per las seyyoras Portarferisa, 11 1.º

OBERTURAS DE REGISTRES.

PERA MONTEVIDEO Y BUENOS-AIRES.

Sortirà vapor directament sensa tocar en RIO-JANEIRO el dia 27 de Jener de 1881, salvo casos de forsa major, admetent pasatgers. Dirigir-se carrer de Corretjer, n.º 5, 2.º casa de don Salvador Gonzalez Amat, Barcelona.

COMPANYIA HISPANO-FRANCESAS.

Línea de Vapors entre Cette y 'ls ports espanyols del Mediterráneo.

DIRECTOR MR. H. MARTIN.—CETTE.

VAPORS	VILLE DE CETTE, de 1700 toneladas, construit en 1880.
	CATALUÑA, 1700 — — 1880.
	SAN JOSE, 1000 — — 1879.
	NAVIDAD, 1000 — — 1879.
	ADELA, 200 — — 1865.

Aquests vapors construits segons los últims models, reúncixen las mellors condicions pera la carga y comoditats pera pasatgers.

SORTIDAS DE BARCELONA.

PERA CETTE. Tots los dimars y tots los disaptes.

PERA VALENCIA Y ALICANT. . . . Tots los diumenges.

Consignataris seyyors PONSENTÍ Y ROBREÑO, Llauder, 1, entresuelo. Dirigir-se en Cette á Mr. Bmy. Rigaud.

TELÉGRAMAS

Noticias del exterior

Segons los darrers telegramas dels diaris extrangers.

La guerra entre Xile y Perú.—Dotse mil xilens han desembarcat á Coerryaco, atacant desseguida la ciutat de Lurin, de la qual s'han apoderat á la bayoneta. Nou mil peruvians s'habian atrinxerat en una bona posició defensiva, pero després d'un combat que ha durat una hora y mitxa, han sigut desallotjats pe 'ls xilens.

La flota xilena desplegada devant del Callao continua bombardejant los forts ocasionant grans pérduas als peruvians.

Durant lo bombardeig, un dels canons Armstrong de l'esquadra xilena 's va reventar, matant á molts mariners.

L'insurrecció dels Boers.—Los boers s'han apoderat de Christiana.

Un telegramma de Lòndres, del dia 12, anuncia que 'l comte Kimberley, secretari d'Estat en lo ministeri de las colonias, ha rebut á una diputació de membres de la Societat de la pau, qu'han anat á demanarli l'independencia del Transvaal. Lo comte Kimberley los hi ha demostrat las dificultats de la situació en que 's trova y 'ls hi ha manifestat que no podia adelantar cap promesa, pero que si 'ls boers espontàneamente deixaban las armas, seria fàcil que vingués un arreglo.

Preparatius de guerra en Turquia.—Catorze batallons turchs de tropas regulars que 's trovan en Scutari han rebut l'ordre de marxar á Janina.

Al mateix punt se dirigirà Dervicsh-Pacha.

Actitud de Grecia.—Los diaris d'Atenes consideran l'arbitratje com retxassat verbalment pe 'l govern grech y aproban la seva conducta.

Telégramas particulars.

Madrit 14, á las 5'45 tarde.—Continúa 'l temporal. La violencia del huracá ha causat considerables destrossos en Madrit.

La major part de las líneas telegráficas estan interrompidas, fentse difícil la comunicació en las restants. Tots los trens van retrassats.

Las inundacions augmentan en Castilla, Extremadura y Andalucía.

Lo rey está millorat en sa indisposició.

Paris 14.—S'ha celebrat una missa ab motiu del aniversari de la mort de Napoleón III, habet assistit á la iglesia unes 600 persones. Al sortir hi hagué una disputa essent detingut lo diputat M. de la Motte, mes fou posat en llibertat al acte.

Segons diulen de Lòndres, se considera inevitable la guerra entre Turquia y Grecia, á conseqüència de haber fracassat l'arbitratje.

Paris 15.—Lo Consell presidit per M. Grevy s'ha ocupat dels pressupostos per l'any econòmic 1881 á 82.

MEDICAMENTS LLEGÍTIMS

EXTRANGERS.

Se reben directament de Fransa, Inglaterra, Estats Units de Amèrica, Alemania, Italia, etc.

Al per major y menor: Pitus redubilis.

DIPÓSIT: S. Alsina, PASSATGE DEL CRÉDIT, 1

NO MES CABELL BLANCH TINTURAT LLADO

Es la única pera tenyir lo cabell en un minut sens tacar lo cutis; no te rival en l'Univers.

A 17 rals, laboratori químich de don Joseph Lladó y Creus, carrer de la Boqueria, 26, primer, Barcelona. Madrit, carrer Major, 41, drogueria.

Turrons de Massapá y otras classes. Gran assortit à 3 rals lliura, y las renombradas Neulas Montserrat, 11, confiteria del Circo.

AIGUAS ELECTRO MEDICINALS. Curan las enfermetats dels ulls, del oido fins la ceguera, sordera, las paràlisis, las de la matris y vias urinaries, Carrer de Fortuny, 16, primer. Horas de consulta de 11 á 2 de la tarda.

EDUARDO LOPEZ.

Clases de cálcul mercantil, liquidación de libros, reforma de toda clase de lletra, ortografía y correspondencia comercial

A SATISFACCIÓ DEL ALUMNO.

Végitse sos quadros. Viu, Carme, 19, 1.er

Los fenians intentaren arbolar ahir lo quartel de Manxester. A conseqüència de la explosió produhida ha quedat l'edifici destruït en part, resultant ademés dos morts.

BUTLLETI METEOROLÒGICH

BEL DIA D' AHIR

(Survey especial del DIARI CATALÀ.)

Baròmetro reduhit á 0 graus á las 9 mati.	747.568
Termometro cent, á las 9 mati.	10.3
Humitat relativa á las 9 mati.	80.0
Tensió del vapor d'aigua á 1:9 mati.	8.3
Temperatura màxima á l'ombra durant las 24 horas anteriors.	12.3
Temperatura mínima á l'ombra durant las 24 horas anteriors.	6.6
Termometro á Mànima.	18.3
Sol y Serena Mínima.	6.1
Vent dominat.—Gar. 2 mati, T. 2 tarda, ratxa variables.	
Estat del Cel, Cubert, plou.	

Notas.—Los núvols pendràn la denominació de Ci-Cirrus los que afectan la forma del filaments o coto fluix; St (Stratus) los que tenen la forma de barras o faixas; Cu (Cumulus) los que tenen la forma de torras balas de coto o grans aglomeracions, y Ni (Nimbus) quant 'l núvol es de una mateixa tinta negra o cendrosa, es a dir: los núvols de pluja y vent. Las diferents formes combinades, se denominan respectivament: Ci-St, St-Ci, Ci Cu, Cu-Ci, St-Cu, b Cu St.

La part despejada del Cel s'expressarà ab los deu primers números

Los vents en català son N (Tramontana), NE (Gàng), E (Llevant), SE (Xaloch), S. Mitjorn SO. Llevant, O. Ponent y NO. Mastral, quals abreviacions son: T G, Lint, X, Mit, Lix, P, y Mas.

La forsa del vent s'expressarà ab los números des de 1 calma, al 5 huracà.

Imp. El Porvenir, à c. Mañós y Ballester, Tallers, 51-53